

Dz.U.08.199.1227

2009.03.24	zm.	Dz.U.2008.227.1505	art. 190
2009.04.17	zm.	Dz.U.2009.42.340	art. 36
2009.06.04	zm.	Dz.U.2009.84.700	art. 42
2010.01.01	zm.	Dz.U.2009.157.1241	art. 77
2010.03.12	zm.	Dz.U.2010.28.145	art. 7
2010.07.17	zm.	Dz.U.2010.106.675	art. 72
2010.07.20	zm.	Dz.U.2010.119.804	art. 1
2010.08.25	zm.	Dz.U.2010.143.963	art. 35
2011.01.02	zm.	Dz.U.2010.182.1228	art. 173

USTAWA

z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹⁾²⁾

(Dz. U. z dnia 7 listopada 2008 r.)

DZIAŁ I**Przepisy ogólne****Rozdział 1****Zakres obowiązywania ustawy**

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady i tryb postępowania w sprawach:
  - a) udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie,
  - b) ocen oddziaływania na środowisko,
  - c) transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- 2) zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska;
- 3) organy administracji właściwe w sprawach, o których mowa w pkt 1.

Art. 2. 1. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228).

2. Przepisów ustawy, z wyjątkiem działu II, nie stosuje się do spraw uregulowanych w przepisach ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 oraz z 2008 r. Nr 93, poz. 583).

Rozdział 2**Definicje i zasady ogólne**

Art. 3. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) Biuletynie Informacji Publicznej - rozumie się przez to Biuletyn Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.³⁾);
- 2) informacji przeznaczonej dla organu - rozumie się przez to informację, którą w imieniu organu administracji dysponują osoby trzecie, w tym też informację, której organ ten ma prawo żądać od osób trzecich;
- 3) informacji znajdującej się w posiadaniu organu administracji - rozumie się przez to informację

- znajdującą się w posiadaniu organu administracji, wytworzoną przez ten organ lub otrzymaną przez organ od osoby trzeciej;
- 4) integralności obszaru Natura 2000 - rozumie się przez to integralność obszaru Natura 2000 w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.⁴⁾);
  - 5) karcie informacyjnej przedsięwzięcia - rozumie się przez to dokument zawierający podstawowe informacje o planowanym przedsięwzięciu, w szczególności dane o:
    - a) rodzaju, skali i usytuowaniu przedsięwzięcia,
    - b) powierzchni zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowym sposobie ich wykorzystywania i pokryciu nieruchomości szatą roślinną,
    - c) rodzaju technologii,
    - d) ewentualnych wariantach przedsięwzięcia,
    - e) przewidywanej ilości wykorzystywanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii,
    - f) rozwiązaniach chroniących środowisko,
    - g) rodzajach i przewidywanej ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko,
    - h) możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
    - i) obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, znajdujących się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia;
  - 6) obszarze Natura 2000 - rozumie się przez to obszary, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej, znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 tej ustawy;
  - 7) ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 - rozumie się przez to ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ograniczoną do badania oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000;
  - 8) ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - rozumie się przez to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności:
    - a) weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
    - b) uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień,
    - c) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu;
  - 9) organie administracji - rozumie się przez to:
    - a) ministrów, centralne organy administracji rządowej, wojewodów, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego,
    - b) inne podmioty, gdy są one powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do wykonywania zadań publicznych dotyczących środowiska i jego ochrony;
  - 10) organizacji ekologicznej - rozumie się przez to organizację społeczną, której statutowym celem jest ochrona środowiska;
  - 11) podaniu informacji do publicznej wiadomości - rozumie się przez to:
    - a) udostępnienie informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, organu właściwego w sprawie,
    - b) ogłoszenie informacji, w sposób zwyczajowo przyjęty, w siedzibie organu właściwego w sprawie,
    - c) ogłoszenie informacji przez obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, a w przypadku projektu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa - w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu,
    - d) w przypadku gdy siedziba organu właściwego w sprawie mieści się na terenie innej gminy niż gmina właściwa miejscowo ze względu na przedmiot postępowania - także przez ogłoszenie w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości lub miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania;
  - 12) powierzchni ziemi - rozumie się przez to powierzchnię ziemi w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.⁵⁾);
  - 13) przedsięwzięciu - rozumie się przez to zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin; przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty;
  - 14) strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko - rozumie się przez to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmujące w szczególności:

- a) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
  - b) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
  - c) uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
  - d) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu;
- 15) środowisku - rozumie się przez to środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- 16) zanieczyszczeniu - rozumie się przez to zanieczyszczenie w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- 17) znaczącym negatywnym oddziaływaniu na obszar Natura 2000 - rozumie się przez to oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:
- a) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
  - b) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
  - c) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.
2. Ilekroć w ustawie jest mowa o oddziaływaniu na środowisko rozumie się przez to również oddziaływanie na zdrowie ludzi.

Art. 4. Każdy ma prawo do informacji o środowisku i jego ochronie na warunkach określonych ustawą.

Art. 5. Każdy ma prawo uczestniczenia, na warunkach określonych ustawą, w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa.

Art. 6. Wymogu uzgodnienia lub opiniowania nie stosuje się, jeżeli organ prowadzący postępowanie jest jednocześnie organem uzgadniającym lub opiniującym.

Art. 7. Za wymagane ustawą opinie właściwych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz uzgodnienia z nimi nie pobiera się opłat, o których mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.⁶⁾).

DZIAŁ II

Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 8. Organy administracji są obowiązane do udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone.

Art. 9. 1. Udostępnieniu, o którym mowa w art. 8, podlegają informacje dotyczące:

- 1) stanu elementów środowiska, takich jak: powietrze, woda, powierzchnia ziemi, kopaliny, klimat, krajobraz i obszary naturalne, w tym bagna, obszary nadmorskie i morskie, a także rośliny, zwierzęta i grzyby oraz inne elementy różnorodności biologicznej, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane, oraz wzajemnych oddziaływań między tymi elementami;
- 2) emisji, w tym odpadów promieniotwórczych, a także zanieczyszczeń, które wpływają lub mogą wpłynąć na elementy środowiska, o których mowa w pkt 1;
- 3) środków, takich jak: środki administracyjne, polityki, przepisy prawne dotyczące środowiska i gospodarki wodnej, plany, programy oraz porozumienia w sprawie ochrony środowiska, a także działań wpływających lub mogących wpłynąć na elementy środowiska, o których mowa w pkt 1, oraz na emisje i zanieczyszczenia, o których mowa w pkt 2, jak również środków i działań, które mają na celu ochronę tych elementów;
- 4) raportów na temat realizacji przepisów dotyczących ochrony środowiska;
- 5) analiz kosztów i korzyści oraz innych analiz gospodarczych i założeń wykorzystanych w ramach

środków i działań, o których mowa w pkt 3;

6) stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi, oraz stanu obiektów kultury i obiektów budowlanych - w zakresie, w jakim oddziałują na nie lub mogą oddziaływać:

a) stany elementów środowiska, o których mowa w pkt 1, lub

b) przez elementy środowiska, o których mowa w pkt 1 - emisje i zanieczyszczenia, o których mowa w pkt 2, oraz środki, o których mowa w pkt 3.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, udostępnia się w formie ustnej, pisemnej, wizualnej, dźwiękowej, elektronicznej lub innej formie.

3. Udostępniając informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, organ administracji informuje także, na wniosek podmiotu żądającego informacji, o miejscu, w którym znajdują się dane na temat metod przeprowadzania pomiarów, w tym sposobów poboru i przetwarzania próbek oraz sposobów interpretacji uzyskanych danych, które posłużyły do wytworzenia udostępnianej informacji, lub odsyła do stosownych metodyk referencyjnych w tym zakresie.

Art. 10. W urzędach organów administracji wyznacza się osoby, które zajmują się udostępnianiem informacji o środowisku i jego ochronie.

Art. 11. Organ administracji udostępniając informacje o środowisku i jego ochronie przekazane przez osoby trzecie, wskazuje źródło ich pochodzenia.

Art. 12. 1. Informacje o środowisku i jego ochronie udostępnia się na pisemny wniosek o udostępnienie informacji, zwany w niniejszym dziale "wnioskiem".

2. Bez pisemnego wniosku udostępnia się:

1) informację niewymagającą wyszukiwania;

2) w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej, innej katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, o których mowa w ustawie z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.⁷⁾), lub innego bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi lub środowiska, spowodowanego działalnością człowieka lub przyczynami naturalnymi - informacje znajdujące się w posiadaniu organów administracji lub dla nich przeznaczone, umożliwiające osobom, które mogą ucierpieć w wyniku tego zagrożenia, podjęcie działań w celu zapobieżenia lub zminimalizowania szkód wynikających z tego zagrożenia.

Art. 13. Od podmiotu żądającego informacji o środowisku i jego ochronie nie wymaga się wykazania interesu prawnego lub faktycznego.

Art. 14. 1. Organ administracji udostępnia informację o środowisku i jego ochronie bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania wniosku.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, może zostać przedłużony do 2 miesięcy ze względu na stopień skomplikowania sprawy. W tym przypadku przepisy art. 35 § 5 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

3. Dokumenty, o których dane są zamieszczane w publicznie dostępnych wykazach, o których mowa w art. 21 ust. 1, udostępnia się w dniu złożenia wniosku.

4. Informacje, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 2, udostępnia się w dniu złożenia wniosku.

5. W przypadku odmowy udostępnienia informacji, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 15. 1. Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie następuje w sposób i w formie określonych we wniosku, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje organ administracji, nie umożliwiają udostępnienia informacji w sposób i w formie określonych we wniosku.

2. Jeżeli informacja o środowisku i jego ochronie nie może być udostępniona w sposób lub w formie określonych we wniosku, organ administracji powiadamia pisemnie podmiot żądający informacji w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o przyczynach braku możliwości udostępnienia informacji zgodnie z wnioskiem i wskazuje, w jaki sposób lub w jakiej formie informacja może być udostępniona.

3. Jeżeli w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, podmiot żądający informacji nie złoży wniosku w sposób lub w formie wskazanych w powiadomieniu, organ administracji wydaje decyzję o odmowie udostępnienia informacji w sposób lub w formie określonych we wniosku.

Rozdział 2

Odmowa udostępniania informacji

Art. 16. 1. Organ administracji nie udostępnia informacji o środowisku i jego ochronie, jeżeli informacje dotyczą:

- 1) danych jednostkowych uzyskiwanych w badaniach statystycznych statystyki publicznej chronionych tajemnicą statystyczną, o której mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.⁸⁾);
- 2) spraw objętych toczącym się postępowaniem sądowym, dyscyplinarnym lub karnym, jeżeli udostępnienie informacji mogłoby zakłócić przebieg postępowania;
- 3) spraw będących przedmiotem praw autorskich, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.⁹⁾), lub patentowych, o których mowa w ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, z późn. zm.¹⁰⁾), jeżeli udostępnienie informacji mogłoby naruszyć te prawa;
- 4) danych osobowych, o których mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.¹¹⁾), dotyczących osób trzecich, jeżeli udostępnienie informacji mogłoby naruszać przepisy o ochronie danych osobowych;
- 5) dokumentów lub danych dostarczonych przez osoby trzecie, jeżeli osoby te, nie mając obowiązku ich dostarczenia i nie mogąc być takim obowiązkiem obciążone, dostarczyły je dobrowolnie i złożyły zastrzeżenie o ich nieudostępnianiu;
- 6) dokumentów lub danych, których udostępnienie mogłoby spowodować zagrożenie dla środowiska lub bezpieczeństwa ekologicznego kraju;
- 7) informacji o wartości handlowej, w tym danych technologicznych, dostarczonych przez osoby trzecie i objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, jeżeli udostępnienie tych informacji mogłoby pogorszyć konkurencyjną pozycję tych osób i złożyły one uzasadniony wniosek o wyłączenie tych informacji z udostępniania;
- 8) przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, realizowanych na terenach zamkniętych, co do których nie prowadzi się postępowania z udziałem społeczeństwa, zgodnie z art. 79 ust. 2;
- 9) obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 10) bezpieczeństwa publicznego.

2. Odmowa uwzględnienia wniosku o wyłączenie informacji z udostępniania, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, następuje w drodze decyzji.

Art. 17. Organ administracji może odmówić udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie, jeżeli:

- 1) wymagałoby to dostarczenia dokumentów lub danych będących w trakcie opracowywania;
- 2) wymagałoby to dostarczenia dokumentów lub danych przeznaczonych do wewnętrznego komunikowania się;
- 3) wniosek jest w sposób oczywisty niemożliwy do zrealizowania;
- 4) wniosek jest sformułowany w sposób zbyt ogólny.

Art. 18. Przepisów art. 16 ust. 1 pkt 1 i 4-8 nie stosuje się, jeżeli informacja dotyczy:

- 1) ilości i rodzajów pyłów lub gazów wprowadzanych do powietrza oraz miejsca ich wprowadzania;
- 2) stanu, składu i ilości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi oraz miejsca ich wprowadzania;
- 3) rodzaju i ilości wytwarzanych odpadów oraz miejsca ich wytwarzania;
- 4) poziomu emitowanego hałasu;
- 5) poziomu emitowanych pól elektromagnetycznych.

Art. 19. 1. Organ administracji, odmawiając udostępnienia informacji na podstawie art. 17 pkt 1, podaje nazwę organu odpowiedzialnego za opracowanie danego dokumentu lub danych oraz informuje o przewidywanym terminie ich opracowania.

2. Jeżeli wniosek dotyczy informacji nieznajdującej się w posiadaniu organu administracji, organ ten niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku:

- 1) przekazuje wniosek organowi administracji, w którego posiadaniu znajduje się żądana informacja, i powiadamia o tym wnioskodawcę; przepis art. 65 § 1 zdanie drugie Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio;
- 2) zwraca wniosek wnioskodawcy, jeżeli nie można ustalić organu, o którym mowa w pkt 1.

3. Jeżeli wniosek jest sformułowany w sposób zbyt ogólny, organ administracji niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku, udzielając stosownych wyjaśnień, w szczególności informuje o możliwości skorzystania z publicznie dostępnych wykazów, o których mowa w art. 21 ust. 1. Uzupełnienie wniosku nie wyłącza możliwości odmowy udostępnienia informacji na podstawie art. 17 pkt 4.

Art. 20. 1. Odmowa udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie następuje w drodze decyzji.

2. Do skarg rozpatrywanych w postępowaniu o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.¹²⁾), z tym że:

- 1) przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 15 dni od dnia otrzymania skargi;
- 2) skargę rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.

3. W przypadku odmowy udostępnienia informacji na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 4, 5 lub 7 stosuje się przepisy art. 22 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Rozdział 3

Publicznie dostępne wykazy oraz upowszechnianie informacji drogą elektroniczną

Art. 21. 1. Dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

2. W publicznie dostępnych wykazach zamieszcza się dane:

- 1) o decyzjach odmawiających udostępnienia informacji, o których mowa w art. 20 ust. 1;
- 2) o projektach dokumentów, o których mowa w art. 46 i 47, oraz o projektach zmian w tych dokumentach, przed ich skierowaniem do postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 3) o informacjach o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 48 ust. 1;
- 4) o informacjach o stwierdzeniu konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 47;
- 5) o opiniach, o których mowa w art. 54 ust. 1;
- 6) o dokumentach, o których mowa w art. 46 i 47, wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3, po ich przyjęciu;
- 7) o prognozach oddziaływania na środowisko;
- 8) o postanowieniach, o których mowa w art. 63 ust. 1 i 2;
- 9) o wnioskach o wydanie decyzji i o decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 10) o wnioskach o wydanie decyzji i o decyzjach, o których mowa w art. 72 ust. 1, wydawanych dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 11) o postanowieniach, o których mowa w art. 79 ust. 2;
- 12) o postanowieniach, o których mowa w art. 90 ust. 1;
- 13) o wnioskach o wydanie decyzji i o decyzjach, o których mowa w art. 96 ust. 1, wydawanych dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, dla których przeprowadzono ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000;
- 14) o postanowieniach, o których mowa w art. 97 ust. 1;
- 15) o postanowieniach, o których mowa w art. 98 ust. 1;
- 16) o raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 17) o analizach porealizacyjnych;
- 18) o postanowieniach, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1;
- 19) o powiadomieniach, o których mowa w art. 109 ust. 1 i art. 113 ust. 3;
- 20) o dokumentach, o których mowa w art. 118;
- 21) o decyzjach i dokumentach, o których mowa w art. 120 ust. 1;
- 22) o wynikach prac studialnych z zakresu ochrony środowiska;

- 23) z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska o:
- a) projektach, przed ich skierowaniem do postępowania z udziałem społeczeństwa:
    - polityki ekologicznej państwa,
    - wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska,
    - programów ochrony powietrza,
    - programów ochrony środowiska przed hałasem,
    - wewnętrznych i zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych,
  - b) polityce ekologicznej państwa,
  - c) wojewódzkich, powiatowych i gminnych programach ochrony środowiska,
  - d) opracowaniach ekofizjograficznych,
  - e) programach ochrony powietrza,
  - f) wnioskach o wydanie decyzji i o decyzjach w sprawie rekultywacji zanieczyszczonej gleby lub ziemi, jeżeli zanieczyszczenie zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynikało z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r.,
  - g) rejestrach zawierających informacje o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz o terenach, na których występują te ruchy,
  - h) mapach akustycznych, o których mowa w art. 118 ust. 1 tej ustawy,
  - i) programach ochrony środowiska przed hałasem,
  - j) zgłoszeniach, o których mowa w art. 152 ust. 1 tej ustawy,
  - k) wnioskach o wydanie pozwolenia i o pozwoleniach:
    - zintegrowanych,
    - na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
    - wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
    - na wytwarzanie odpadów,
  - l) uzgodnieniach, o których mowa w art. 211 ust. 3a tej ustawy,
  - m) przeglądach ekologicznych,
  - n) raportach o bezpieczeństwie oraz o decyzjach, o których mowa w art. 259 ust. 1 tej ustawy,
  - o) rejestrach substancji niebezpiecznych, o których mowa w art. 267 ust. 1 tej ustawy,
  - p) wewnętrznych i zewnętrznych planach operacyjno-ratowniczych,
  - q) wykazach, o których mowa w art. 286 ust. 1 tej ustawy,
  - r) decyzjach o wymiarze, odroczeniu terminu płatności, zmniejszeniu i umorzeniu opłat za korzystanie ze środowiska lub administracyjnych kar pieniężnych,
  - s) wnioskach o ustalenie programu dostosowawczego, o którym mowa w art. 426 ust. 1 tej ustawy;
- 24) z zakresu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody o:
- a) projektach planów ochrony i o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody,
  - b) wnioskach o wydanie zezwolenia i o zezwoleniach na czynności podlegające zakazom lub ograniczeniom w stosunku do gatunków objętych ochroną, o których mowa w art. 56 ust. 1 i 2 tej ustawy,
  - c) zezwoleniach na przewożenie przez granicę państwa roślin i zwierząt należących do gatunków, podlegających ograniczeniom na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej, a także ich rozpoznawalnych części i produktów pochodnych,
  - d) świadectwach fitosanitarnych na wywóz żywych roślin należących do gatunków, o których mowa w lit. c, pochodzących z uprawy,
  - e) zezwoleniach na prowadzenie ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego lub ośrodka rehabilitacji zwierząt,
  - f) wnioskach o wydanie zezwolenia i o zezwoleniach na usunięcie drzew lub krzewów,
  - g) decyzjach o wymiarze administracyjnych kar pieniężnych za:
    - zniszczenie terenów zieleni albo drzew lub krzewów spowodowane niewłaściwym wykonywaniem robót ziemnych lub wykorzystaniem sprzętu mechanicznego albo urządzeń technicznych oraz zastosowaniem środków chemicznych w sposób szkodliwy dla roślinności,
    - usuwanie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia,
    - zniszczenie drzew, krzewów lub terenów zieleni spowodowane niewłaściwym wykonaniem zabiegów pielęgnacyjnych,
  - h) zezwoleniach na sprowadzanie do kraju, przetrzymywanie, prowadzenie hodowli, rozmnażanie i sprzedaż na terenie kraju roślin, zwierząt lub grzybów gatunków obcych, które w przypadku

uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić rodzimym gatunkom lub siedliskom przyrodniczym;

- 25) z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 i Nr 88, poz. 587 oraz z 2008 r. Nr 138, poz. 865) o:
  - a) wnioskach o wydanie decyzji o zatwierdzeniu programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi i o decyzjach zatwierdzających ten program, a także o informacjach o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami,
  - b) wnioskach o wydanie zezwolenia oraz o zezwoleniach na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
  - c) dokumentach sporządzanych na potrzeby ewidencji odpadów;
- 26) o sprawozdaniach, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607);
- 27) z zakresu ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1042) - o wnioskach o wydanie zezwolenia i o zezwoleniach na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 28) z zakresu ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.¹³⁾) - o wnioskach o wydanie pozwolenia i o pozwoleniach wodnoprawnych na pobór wód, a także o decyzjach nakazujących usunięcie drzew i krzewów;
- 29) z zakresu ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287, z późn. zm.¹⁴⁾) - o rejestrach poważnych awarii oraz o rejestrze bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku;
- 30) o rejestrach, o których mowa w art. 34, 40, 50 i 56 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 233);
- 31) o decyzjach określających szczegółowe warunki wydobywania kopaliny, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 110, poz. 1190);
- 32) o deklaracjach środowiskowych, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. Nr 70, poz. 631, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462 oraz z 2007 r. Nr 93, poz. 621);
- 33) z zakresu ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 281, poz. 2784) o:
  - a) projektach krajowych planów rozdziału uprawnień do emisji,
  - b) zezwoleniach na uczestnictwo we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji lub w krajowym systemie handlu uprawnieniami do emisji,
  - c) zweryfikowanych rocznych raportach,
  - d) decyzjach o wymierzeniu kary pieniężnej za brak uprawnień do emisji,
  - e) informacjach dotyczących projektów wspólnych wdrożeń i projektów mechanizmu czystego rozwoju;
- 34) z zakresu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.¹⁵⁾) o:
  - a) koncesjach na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, wydobywanie kopalin ze złóż, bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych,
  - b) danych zawartych w księdze rejestrowej rejestru obszarów górniczych,
  - c) kartach informacyjnych złóż kopalin, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 1 pkt 2 lit. a tej ustawy,
  - d) dokumentacjach mierniczo-geologicznych zlikwidowanych zakładów górniczych;
- 35) z zakresu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr 75, poz. 493 oraz z 2008 r. Nr 138, poz. 865) o:
  - a) wnioskach o wydanie decyzji i o decyzjach, o których mowa w art. 13 ust. 3, art. 15 ust. 1 oraz art. 17 ust. 2 tej ustawy,
  - b) postanowieniach, o których mowa w art. 24 ust. 7 tej ustawy.

3. W publicznie dostępnych wykazach mogą być też zamieszczane dane o innych dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

Art. 22. 1. Do prowadzenia publicznie dostępnych wykazów są obowiązane organy administracji właściwe w sprawach, o których mowa w art. 21 ust. 2.

2. Publicznie dostępne wykazy danych o dokumentach, o których mowa w art. 21 ust. 2 pkt 16 i 17, prowadzą także organy administracji właściwe do prowadzenia postępowania, w ramach którego lub w wyniku którego sporządzane są te dokumenty.

Art. 23. 1. Publicznie dostępne wykazy prowadzi się w formie elektronicznej. Organ administracji obowiązany do prowadzenia wykazu udostępnia go w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór oraz zawartość i układ publicznie dostępnego wykazu, mając na uwadze zapewnienie przejrzystości wykazu i łatwości wyszukiwania zawartych w nim informacji oraz uwzględniając nazwy zamieszczonych w nim dokumentów, miejsca i daty ich wydania oraz miejsca ich przechowywania, a także zastrzeżenia dotyczące nieudostępniania informacji.

Art. 24. 1. Informacje:

- 1) z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, dotyczące:
  - a) klasyfikacji stref, o której mowa w art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 1 tej ustawy,
  - b) wyników pomiarów, o których mowa w art. 90 ust. 1 tej ustawy,
  - c) programów ochrony powietrza, o których mowa w art. 91 ust. 3 i 5 tej ustawy,
  - d) planów działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 92 ust. 1 tej ustawy,
  - e) wyników badań, o których mowa w art. 109 ust. 2 tej ustawy,
  - f) terenów, o których mowa w art. 110a ust. 1 tej ustawy,
  - g) map akustycznych, o których mowa w art. 118 ust. 1 tej ustawy,
  - h) terenów, o których mowa w art. 118 ust. 6 tej ustawy,
  - i) programów ochrony środowiska przed hałasem, o których mowa w art. 119 ust. 1 tej ustawy,
  - j) wyników badań, o których mowa w art. 123 ust. 2 tej ustawy,
  - k) terenów, o których mowa w art. 124 tej ustawy,
  - l) wyników pomiarów, o których mowa w art. 175 ust. 1-3 tej ustawy,
  - m) map akustycznych, o których mowa w art. 179 ust. 1 tej ustawy,
  - n) emisji i poboru wód, zgromadzone w wojewódzkiej bazie informacji o korzystaniu ze środowiska, o której mowa w art. 286a ust. 1 tej ustawy,
- 2) dotyczące wytwarzania i gospodarowania odpadami, zgromadzone w wojewódzkiej bazie danych, o której mowa w art. 37 ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach,
- 3) dotyczące wyników badań, o których mowa w art. 155a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne - są udostępniane za pośrednictwem systemów teleinformatycznych, w szczególności przy wykorzystaniu elektronicznych baz danych.

2. Informacje zawarte w elektronicznych bazach danych są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez podmioty, o których mowa w ust. 3.

3. Elektroniczne bazy danych prowadzą:

- 1) marszałek województwa - w zakresie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c, d, g oraz i, a także pkt 2;
- 2) starosta - w zakresie informacji, o których mowa w:
  - a) ust. 1 pkt 1 lit. e oraz f,
  - b) ust. 1 pkt 1 lit. g oraz i - w przypadku terenów, o których mowa w art. 117 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- 3) wojewódzki inspektor ochrony środowiska - w zakresie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, b, j-l i n oraz pkt 3;
- 4) zarządzający drogą, linią kolejową lub lotniskiem - w zakresie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. h oraz m;
- 5) zarządzający drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem - w zakresie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. l.

4. Zadanie marszałka województwa, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, jest zadaniem z zakresu administracji rządowej.

5. Minister właściwy do spraw środowiska, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia dostępu do informacji, o których mowa w ust. 1, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób udostępniania informacji;

- 2) minimalny zakres udostępnianych informacji;
- 3) formę udostępniania informacji;
- 4) częstotliwość aktualizacji udostępnianych informacji.

Art. 25. 1. W Biuletynie Informacji Publicznej są udostępniane także:

- 1) przez ministra właściwego do spraw środowiska:
  - a) z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska:
    - polityka ekologiczna państwa, o której mowa w art. 15 ust. 1 tej ustawy,
    - raport z realizacji polityki ekologicznej państwa, o którym mowa w art. 16 tej ustawy,
  - b) z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach:
    - krajowy plan gospodarki odpadami,
    - sprawozdanie z realizacji krajowego planu gospodarki odpadami,
  - c) informacje o przepisach krajowych i wspólnotowych, a także o umowach międzynarodowych, które dotyczą ochrony środowiska, a także raporty z wykonania tych przepisów i umów, w przypadkach, gdy raporty te są dostępne,
  - d) porozumienia dotyczące ochrony środowiska,
  - e) z zakresu ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych:
    - Rejestr Zamkniętego Użycia GMO, o którym mowa w art. 34 tej ustawy,
    - Rejestr Zamierzonego Uwalniania GMO do Środowiska, o którym mowa w art. 40 tej ustawy,
    - Rejestr Produktów GMO, o którym mowa w art. 50 ust. 1 tej ustawy,
    - Rejestr Wywozu za Granicę i Tranzytu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktów GMO, o którym mowa w art. 56 tej ustawy,
  - f) z zakresu ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne:
    - krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych, o którym mowa w art. 43 ust. 3 tej ustawy,
    - sprawozdanie z wykonania krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, o którym mowa w art. 43 ust. 4 tej ustawy;
- 2) przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska - baza danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska:
  - a) Krajowy Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń, o którym mowa w art. 236a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
  - b) raporty o stanie środowiska w Polsce, o których mowa w art. 25b ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska;
- 4) przez marszałka województwa:
  - a) z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska:
    - wojewódzkie programy ochrony środowiska, o których mowa w art. 17 ust. 1 tej ustawy,
    - raporty z wykonania wojewódzkich programów ochrony środowiska, o których mowa w art. 18 ust. 2 tej ustawy,
    - program ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 ust. 1 tej ustawy,
    - plan działań krótkoterminowych, o którym mowa w art. 92 ust. 1 tej ustawy,
    - programy ochrony środowiska przed hałasem, o których mowa w art. 119 ust. 1 tej ustawy,
  - b) z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach:
    - rejestr udzielonych zezwoleń w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami, o którym mowa w art. 37 ust. 6 tej ustawy,
    - wojewódzki plan gospodarki odpadami,
    - sprawozdanie z realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 5) przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej - akty prawa miejscowego, o których mowa w art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne;
- 6) przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej - rejestr substancji niebezpiecznych, o którym mowa w art. 267 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- 7) przez starostę:
  - a) z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska:
    - powiatowe programy ochrony środowiska, o których mowa w art. 17 ust. 1 tej ustawy,
    - raporty z wykonania powiatowych programów ochrony środowiska, o których mowa w art. 18 ust. 2 tej ustawy,

- programy ochrony środowiska przed hałasem, o których mowa w art. 119 ust. 1 tej ustawy,
- b) z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach:
  - powiatowy plan gospodarki odpadami,
  - sprawozdanie z realizacji powiatowego planu gospodarki odpadami;
- 8) przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta:
  - a) z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska:
    - gminne programy ochrony środowiska, o których mowa w art. 17 ust. 1 tej ustawy,
    - raporty z wykonania gminnych programów ochrony środowiska, o których mowa w art. 18 ust. 2 tej ustawy.
  - b) z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach:
    - gminny plan gospodarki odpadami,
    - sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami.

Rozdział 4

Opłaty

Art. 26. 1. Wyszukiwanie i przeglądanie w siedzibie organu administracji dokumentów wyszczególnionych w publicznie dostępnym wykazie jest bezpłatne.

2. Za wyszukiwanie informacji, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie organ administracji pobiera opłaty w wysokości odzwierciedlającej związane z tym uzasadnione koszty.

3. Opłaty, o których mowa w ust. 2, pobierane przez organ administracji:

- 1) rządowej - stanowią dochód budżetu państwa;
- 2) samorządowej - stanowią dochód własny jednostek samorządu terytorialnego.

4. Opłat, o których mowa w ust. 2, nie pobiera się, jeżeli wniosek został złożony przez organ administracji.

Art. 27. 1. Górne jednostkowe stawki opłat, o których mowa w art. 26 ust. 2, wynoszą:

- 1) za wyszukiwanie informacji - 10 zł, jeżeli wymaga wyszukiwania do dziesięciu dokumentów; opłata ulega zwiększeniu o nie więcej niż 1 zł za każdy kolejny dokument, jeżeli informacja wymaga wyszukiwania więcej niż dziesięciu dokumentów;
- 2) za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku - 3 zł za każdy informatyczny nośnik danych;
- 3) za sporządzanie kopii dokumentów lub danych w formacie 210 mm x 297 mm (A4):
  - a) za stronę kopii czarno-białej - 0,60 zł,
  - b) za stronę kopii kolorowej - 6 zł.

2. Za przesłanie kopii dokumentów lub danych drogą pocztową pobiera się opłatę za przesyłkę danego rodzaju i danej kategorii wagowej w wysokości podanej w obowiązującym cenniku powszechnych usług pocztowych operatora publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159), zwiększoną o:

- 1) nie więcej niż 4 zł - za kopię dokumentów lub danych w formie wydruku lub kserokopii;
- 2) nie więcej niż 10 zł - za kopię dokumentów lub danych na informatycznym nośniku danych dostarczonym przez podmiot żądający informacji.

Art. 28. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe stawki opłat, o których mowa w art. 26 ust. 2,
- 2) współczynniki różnicujące wysokość opłat, o których mowa w art. 26 ust. 2,
- 3) sposób naliczania opłat, o których mowa w art. 26 ust. 2, z uwzględnieniem przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku,
- 4) terminy i sposób uiszczania opłat, o których mowa w art. 26 ust. 2

- biorąc pod uwagę, że opłaty te nie powinny stanowić przeszkody w dostępie do informacji.

DZIAŁ III

Udział społeczeństwa w ochronie środowiska

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 29. Każdy ma prawo składania uwag i wniosków w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa.

Art. 30. Organy administracji właściwe do wydania decyzji lub opracowania projektów dokumentów, w przypadku których przepisy niniejszej ustawy lub innych ustaw wymagają zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa, zapewniają możliwość udziału społeczeństwa odpowiednio przed wydaniem tych decyzji lub ich zmianą oraz przed przyjęciem tych dokumentów lub ich zmianą.

Art. 31. Do prowadzenia postępowań wymagających udziału społeczeństwa przepisy art. 16-20 stosuje się odpowiednio.

Art. 32. Do uwag i wniosków zgłaszanych w ramach postępowania wymagającego udziału społeczeństwa nie stosuje się przepisów działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego.

Rozdział 2

Udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji

Art. 33. 1. Przed wydaniem i zmianą decyzji wymagających udziału społeczeństwa organ właściwy do wydania decyzji, bez zbędnej zwłoki, podaje do publicznej wiadomości informacje o:

- 1) przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- 2) wszczęciu postępowania;
- 3) przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie;
- 4) organie właściwym do wydania decyzji oraz organach właściwych do wydania opinii i dokonania uzgodnień;
- 5) możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu;
- 6) możliwości składania uwag i wniosków;
- 7) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania;
- 8) organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków;
- 9) terminie i miejscu rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, o której mowa w art. 36, jeżeli ma być ona przeprowadzona;
- 10) postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli jest prowadzone.

2. Do niezbędnej dokumentacji sprawy, o której mowa w ust. 1 pkt 5, należą:

- 1) wniosek o wydanie decyzji wraz z wymaganymi załącznikami;
- 2) wymagane przez przepisy:
  - a) postanowienia organu właściwego do wydania decyzji,
  - b) stanowiska innych organów, jeżeli stanowiska są dostępne w terminie składania uwag i wniosków.

Art. 34. Uwagi i wnioski mogą być wnoszone:

- 1) w formie pisemnej;
- 2) ustnie do protokołu;
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.¹⁶⁾).

Art. 35. Uwagi lub wnioski złożone po upływie terminu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 7, pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 36. Organ właściwy do wydania decyzji może przeprowadzić rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa. Przepis art. 91 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 37. Organ prowadzący postępowanie:

- 1) rozpatruje uwagi i wnioski;
- 2) w uzasadnieniu decyzji, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, podaje informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Art. 38. Organ właściwy do wydania decyzji podaje do publicznej wiadomości informację o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią.

Rozdział 3

Udział społeczeństwa w opracowywaniu dokumentów

Art. 39. 1. Organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, bez zbędnej zwłoki, podaje do publicznej wiadomości informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu i o jego przedmiocie;
- 2) możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu;
- 3) możliwości składania uwag i wniosków;
- 4) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie co najmniej 21-dniowy termin ich składania;
- 5) organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków;
- 6) postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli jest prowadzone.

2. Do niezbędnej dokumentacji sprawy, o której mowa w ust. 1 pkt 2, należą:

- 1) założenia lub projekt dokumentu;
- 2) wymagane przez przepisy załączniki oraz stanowiska innych organów, jeżeli stanowiska są dostępne w terminie składania uwag i wniosków.

Art. 40. Uwagi i wnioski mogą być wnoszone:

- 1) w formie pisemnej;
- 2) ustnie do protokołu;
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym.

Art. 41. Uwagi lub wnioski złożone po upływie terminu, o którym mowa w art. 39 ust. 1 pkt 4, pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 42. Organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa:

- 1) rozpatruje uwagi i wnioski;
- 2) dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Art. 43. Organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa podaje do publicznej wiadomości informację o przyjęciu dokumentu i o możliwościach zapoznania się z jego treścią oraz:

- 1) uzasadnieniem, o którym mowa w art. 42 pkt 2;
- 2) podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 - w przypadku dokumentów, o których mowa w art. 46 i 47.

Rozdział 4

Uprawnienia organizacji ekologicznych

Art. 44. 1. Organizacje ekologiczne, które powołując się na swoje cele statutowe, zgłoszą chęć uczestniczenia w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, uczestniczą w nim na prawach strony. Przepisu art. 31 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

2. Organizacji ekologicznej służy prawo wniesienia odwołania od decyzji wydanej w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji, także w przypadku, gdy nie brała ona udziału w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa prowadzonym przez organ pierwszej instancji; wniesienie odwołania jest równoznaczne ze zgłoszeniem chęci uczestniczenia w takim postępowaniu. W postępowaniu odwoławczym organizacja uczestniczy na prawach strony.

3. Organizacji ekologicznej służy skarga do sądu administracyjnego od decyzji wydanej w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji, także w przypadku, gdy nie brała ona udziału w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa.

4. Na postanowienie o odmowie dopuszczenia do udziału w postępowaniu organizacji ekologicznej służy zażalenie.

Art. 45. 1. Organizacje ekologiczne, jednostki pomocnicze samorządu gminnego, samorząd pracowniczy, jednostki ochotniczych straży pożarnych oraz związki zawodowe mogą współdziałać w dziedzinie ochrony środowiska z organami administracji.

2. Związki zawodowe i samorządy pracownicze mogą powoływać zakładowe komisje ochrony środowiska oraz społecznych inspektorów ochrony środowiska w celu organizowania i przeprowadzania społecznej kontroli ochrony środowiska na terenie zakładu pracy.

3. Organy administracji mogą udzielać pomocy organizacjom ekologicznym w ich działalności w dziedzinie ochrony środowiska.

DZIAŁ IV

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Rozdział 1

Dokumenty wymagające przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Art. 46. Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty:

- 1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego;
- 2) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.

Art. 47. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione w art. 46, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57, organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub że realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Art. 48. 1. Organ opracowujący projekty dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 1 i 2, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58, odstąpić od przeprowadzenia

strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

1a. Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 1, może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje przyjętych już dokumentów.

2. Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 2, może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy.

3. Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzasadnienia zawierającego informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49.

4. Informację o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w ust. 1, organ opracowujący projekty dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 2, podaje do publicznej wiadomości bez zbędnej zwłoki.

Art. 49. Przy odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 48 ust. 1, albo stwierdzeniu konieczności przeprowadzenia takiej oceny, o którym mowa w art. 47, bierze się pod uwagę następujące uwarunkowania:

- 1) charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i 47, w szczególności:
  - a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć,
  - b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach,
  - c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska,
  - d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska;
- 2) rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:
  - a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań,
  - b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych,
  - c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska;
- 3) cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:
  - a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu,
  - b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

Art. 50. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku wprowadzania zmian do już przyjętego dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47.

Rozdział 2

Prognoza oddziaływania na środowisko

Art. 51. 1. Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) zawiera:
  - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
  - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
  - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
  - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 2) określa, analizuje i ocenia:
- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
  - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
  - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
  - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
  - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
    - różnorodność biologiczną,
    - ludzi,
    - zwierzęta,
    - rośliny,
    - wodę,
    - powietrze,
    - powierzchnię ziemi,
    - krajobraz,
    - klimat,
    - zasoby naturalne,
    - zabytki,
    - dobra materialne
    - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
  - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Art. 52. 1. Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

2. W prognozie oddziaływania na środowisko, o której mowa w art. 51 ust. 1, uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

3. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe wymagania, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, kierując się szczególnymi potrzebami planowania przestrzennego na szczeblu gminy oraz uwzględniając:

- 1) formę sporządzenia prognozy;
- 2) zakres zagadnień, które powinny zostać określone i ocenione w prognozie;
- 3) zakres terytorialny prognozy;

4) rodzaje dokumentów zawierających informacje, które powinny być uwzględnione w prognozie.

Art. 53. Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, uzgadnia z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Uzgodnienia dokonuje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o uzgodnienie.

Rozdział 3

Opiniowanie, udział społeczeństwa i przyjęcie dokumentu

Art. 54. 1. Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, poddaje projekt, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opiniowaniu przez właściwe organy, o których mowa w art. 57 i 58. Właściwe organy wydają opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii.

2. Organ opracowujący projekt dokumentu zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, zgodnie z przepisami działu III rozdział 1 i 3, w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

3. Zasady wnoszenia uwag i wniosków oraz opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin określają przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.¹⁷⁾).

Art. 55. 1. Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58, oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

2. Projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, nie może zostać przyjęty, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

3. Do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

4. Organ opracowujący projekt dokumentu przekazuje przyjęty dokument wraz z podsumowaniem, o którym mowa w ust. 3, właściwym organom, o których mowa w art. 57 i 58.

5. Organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5.

Art. 56. Przepisy niniejszego działu stosuje się także do podmiotów opracowujących projekt dokumentu, niebędących organami administracji.

Art. 57. 1. Organem właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest:

- 1) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska - w przypadku dokumentów opracowywanych i zmienianych przez naczelne lub centralne organy administracji rządowej;
- 2) regionalny dyrektor ochrony środowiska - w przypadku dokumentów innych niż wymienione w pkt 1.

2. W przypadku gdy planowana realizacja danego dokumentu dotyczy obszarów morskich, organem właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest także dyrektor urzędu morskiego.

3. W przypadku gdy planowana realizacja danego dokumentu obejmuje obszar dwóch województw,

organem właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest regionalny dyrektor ochrony środowiska, na którego obszarze właściwości znajduje się większa część terenu, na którym ma być realizowany ten dokument. Opiniowanie i uzgadnianie następuje w porozumieniu z zainteresowanym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

4. W przypadku gdy planowana realizacja danego dokumentu obejmuje obszar więcej niż dwóch województw, organem właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Art. 58. 1. Organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest:

- 1) Główny Inspektor Sanitarny - w przypadku dokumentów opracowywanych i zmienianych przez naczelne lub centralne organy administracji rządowej;
- 2) państwowy wojewódzki inspektor sanitarny - w przypadku dokumentów innych niż wymienione w pkt 1 i 3;
- 3) państwowy powiatowy inspektor sanitarny - w przypadku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

2. W przypadku gdy planowana realizacja danego dokumentu obejmuje obszar dwóch województw, organem właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, na którego obszarze właściwości znajduje się większa część terenu, na którym ma być realizowany ten dokument. Opiniowanie i uzgadnianie następuje w porozumieniu z zainteresowanym państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym.

3. W przypadku gdy planowana realizacja danego dokumentu obejmuje obszar więcej niż dwóch województw, organem właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest Główny Inspektor Sanitarny.

DZIAŁ V

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz na obszar Natura 2000

Rozdział 1

Przedsięwzięcia wymagające oceny

Art. 59. 1. Przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga realizacja następujących planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- 1) planowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1.

2. Realizacja planowanego przedsięwzięcia innego niż określone w ust. 1 wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, jeżeli:

- 1) przedsięwzięcie to może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a nie jest bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynika z tej ochrony;
- 2) obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 został stwierdzony na podstawie art. 96 ust. 1.

Art. 60. Rada Ministrów, uwzględniając możliwe oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć oraz uwarunkowania, o których mowa w art. 63 ust. 1, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) przypadki, gdy zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2.

Art. 61. 1. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się w ramach:

- 1) postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, jeżeli

konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko została stwierdzona przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w przypadku, o którym mowa w art. 88 ust. 1.

2. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przeprowadza organ właściwy do wydania tej decyzji.

3. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, przeprowadza regionalny dyrektor ochrony środowiska.

4. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, o której mowa w art. 62 ust. 2, przeprowadza się w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 96 ust. 1, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 został stwierdzony na podstawie art. 97 ust. 1.

5. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 96 ust. 1, przeprowadza regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Art. 62. 1. W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia:

- 1) bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na:
  - a) środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi,
  - b) dobra materialne,
  - c) zabytki,
  - d) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a-c,
  - e) dostępność do złóż kopalin;
- 2) możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wymagany zakres monitoringu.

2. W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 określa się, analizuje oraz ocenia oddziaływanie przedsięwzięć na obszary Natura 2000, biorąc pod uwagę także skumulowane oddziaływanie przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami.

Art. 63. 1. Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko stwierdza, w drodze postanowienia, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uwzględniając łącznie następujące uwarunkowania:

- 1) rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia, z uwzględnieniem:
  - a) skali przedsięwzięcia i wielkości zajmowanego terenu oraz ich wzajemnych proporcji,
  - b) powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie,
  - c) wykorzystywania zasobów naturalnych,
  - d) emisji i występowania innych uciążliwości,
  - e) ryzyka wystąpienia poważnej awarii, przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii;
- 2) usytuowanie przedsięwzięcia, z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska, w szczególności przy istniejącym użytkowaniu terenu, zdolności samooczyszczania się środowiska i odnawiania się zasobów naturalnych, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz uwarunkowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - uwzględniające:
  - a) obszary wodno-błotne oraz inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych,
  - b) obszary wybrzeży,
  - c) obszary górskie lub leśne,
  - d) obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych,
  - e) obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody,

- f) obszary, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone,
  - g) obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne,
  - h) gęstość zaludnienia,
  - i) obszary przylegające do jezior,
  - j) uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej;
- 3) rodzaj i skalę możliwego oddziaływania rozważanego w odniesieniu do uwarunkowań wymienionych w pkt 1 i 2, wynikające z:
- a) zasięgu oddziaływania - obszaru geograficznego i liczby ludności, na którą przedsięwzięcie może oddziaływać,
  - b) transgranicznego charakteru oddziaływania przedsięwzięcia na poszczególne elementy przyrodnicze,
  - c) wielkości i złożoności oddziaływania, z uwzględnieniem obciążenia istniejącej infrastruktury technicznej,
  - d) prawdopodobieństwa oddziaływania,
  - e) czasu trwania, częstotliwości i odwracalności oddziaływania.

2. Postanowienie wydaje się również, jeżeli organ nie stwierdzi potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

3. Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdza się obligacyjnie, jeżeli możliwość realizacji przedsięwzięcia, o którym mowa w ust. 1, jest uzależniona od ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.

4. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, organ określa jednocześnie zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W tym przypadku stosuje się przepisy art. 68.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organ wydaje postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

6. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 5, nie przysługuje zażalenie.

Art. 64. 1. Postanowienia, o których mowa w art. 63 ust. 1 i 2, wydaje się po zasięgnięciu opinii:

- 1) regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 2) organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-3, 10, 11, 13 i 15-17.

1a. W przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim, organem właściwym do wydania opinii, o której mowa w ust. 1, jest także dyrektor urzędu morskiego.

2. Organ zasięgający opinii przedkłada:

- 1) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) kartę informacyjną przedsięwzięcia;
- 3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, dla inwestycji realizowanej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. Nr 84, poz. 700 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 358) w zakresie zadań inwestycyjnych, o których mowa w art. 2 ust. 2 oraz art. 38 tej ustawy, zwanej dalej "inwestycją w zakresie terminalu", dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi oraz dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. Nr 143, poz. 963).

3. Organy, o których mowa w ust. 1, uwzględniając łącznie uwarunkowania, o których mowa w art. 63 ust. 1, wydają opinię co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

4. Opinię, o której mowa w ust. 1, wydaje się w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii. Przepisy art. 35 § 5 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 65. 1. Postanowienia, o których mowa w art. 63 ust. 1 i 2, wydaje się w terminie 30 dni od dnia wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przepisy art. 35 § 5 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

2. Na postanowienie, o którym mowa w art. 63 ust. 1, przysługuje zażalenie.

3. Uzasadnienia postanowień, o których mowa w art. 63 ust. 1 i 2, niezależnie od wymagań wynikających z Kodeksu postępowania administracyjnego, powinny zawierać informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 63 ust. 1, uwzględnionych przy wydawaniu postanowień.

Rozdział 2

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko

Art. 66. 1. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać:

- 1) opis planowanego przedsięwzięcia, a w szczególności:
  - a) charakterystykę całego przedsięwzięcia i warunki użytkowania terenu w fazie budowy i eksploatacji lub użytkowania,
  - b) główne cechy charakterystyczne procesów produkcyjnych,
  - c) przewidywane rodzaje i ilości zanieczyszczeń, wynikające z funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia;
- 2) opis elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w tym elementów środowiska objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 3) opis istniejących w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- 4) opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia;
- 5) opis analizowanych wariantów, w tym:
  - a) wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego,
  - b) wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem ich wyboru;
- 6) określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów, w tym również w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, a także możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- 7) uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na:
  - a) ludzi, rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze, wodę i powietrze,
  - b) powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi, klimat i krajobraz,
  - c) dobra materialne,
  - d) zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków,
  - e) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a-d;
- 8) opis metod prognozowania zastosowanych przez wnioskodawcę oraz opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednio, pośrednio, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko, wynikające z:
  - a) istnienia przedsięwzięcia,
  - b) wykorzystywania zasobów środowiska,
  - c) emisji;
- 9) opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- 10) dla dróg będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko:
  - a) określenie założeń do:
    - ratowniczych badań zidentyfikowanych zabytków znajdujących się na obszarze planowanego przedsięwzięcia, odkrywanych w trakcie robót budowlanych,
    - programu zabezpieczenia istniejących zabytków przed negatywnym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia oraz ochrony krajobrazu kulturowego,

- b) analizę i ocenę możliwych zagrożeń i szkód dla zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w szczególności zabytków archeologicznych, w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia;
- 11) jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji, porównanie proponowanej technologii z technologią spełniającą wymagania, o których mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
  - 12) wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, oraz określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich; nie dotyczy to przedsięwzięć polegających na budowie drogi krajowej;
  - 13) przedstawienie zagadnień w formie graficznej;
  - 14) przedstawienie zagadnień w formie kartograficznej w skali odpowiadającej przedmiotowi i szczegółowości analizowanych w raporcie zagadnień oraz umożliwiającej kompleksowe przedstawienie przeprowadzonych analiz oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
  - 15) analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
  - 16) przedstawienie propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
  - 17) wskazanie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano, opracowując raport;
  - 18) streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie, w odniesieniu do każdego elementu raportu;
  - 19) nazwisko osoby lub osób sporządzających raport;
  - 20) źródła informacji stanowiące podstawę do sporządzenia raportu.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 4-8, powinny uwzględniać przewidywane oddziaływanie analizowanych wariantów na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

3. W razie stwierdzenia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko, informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1-16, powinny uwzględniać określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Jeżeli dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, do raportu powinna być załączona poświadczona przez właściwy organ kopia mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic obszaru, na którym jest konieczne utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania. Nie dotyczy to przedsięwzięć polegających na budowie drogi krajowej.

5. Jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji objętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami.

6. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien uwzględniać oddziaływanie przedsięwzięcia na etapach jego realizacji, eksploatacji lub użytkowania oraz likwidacji.

Art. 67. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, sporządzany w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stanowiącej część postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 16 i 18, powinien:

- 1) zawierać informacje, o których mowa w art. 66, określone ze szczegółowością i dokładnością odpowiednio do posiadanych danych wynikających z projektu budowlanego i innych informacji uzyskanych po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2-9, pkt 11-13 i pkt 15-18, jeżeli były już dla danego przedsięwzięcia wydane;
- 2) określać stopień i sposób uwzględnienia wymagań dotyczących ochrony środowiska, zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzjach, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2-9, pkt 11-13 i pkt 15-18, jeżeli były już dla danego przedsięwzięcia wydane.

Art. 68. 1. Organ, określając zakres raportu, uwzględnia stan współczesnej wiedzy i metod badań oraz istniejące możliwości techniczne i dostępność danych.

2. Organ, określając zakres raportu, może - kierując się usytuowaniem, charakterem i skalą oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:

- 1) odstąpić od wymagań co do zawartości raportu, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 4, 13, 15 i 16; nie dotyczy to dróg publicznych oraz linii kolejowych - będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) wskazać:
  - a) rodzaje wariantów alternatywnych wymagających zbadania,
  - b) rodzaje oddziaływań oraz elementy środowiska wymagające szczegółowej analizy,
  - c) zakres i metody badań.

Art. 69. 1. Wnioskodawca może, składając wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zamiast raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, złożyć kartę informacyjną przedsięwzięcia wraz z wnioskiem o ustalenie zakresu raportu.

2. Ustalenie zakresu raportu jest obowiązkowe, w przypadku gdy przedsięwzięcie może transgranicznie oddziaływać na środowisko.

3. Organ określa zakres raportu w drodze postanowienia. W tym przypadku stosuje się przepisy art. 68.

4. Organ wydaje postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

5. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 4, nie przysługuje zażalenie.

Art. 70. 1. Postanowienie, o którym mowa w art. 69 ust. 3, wydaje się po zasięgnięciu opinii:

- 1) regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 2) organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-3, 10-13, 15 i 16.

1a. W przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim, organem właściwym do wydania opinii, o której mowa w ust. 1, jest także dyrektor urzędu morskiego.

2. Organ zasięgający opinii przedkłada:

- 1) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) kartę informacyjną przedsięwzięcia.

3. Opinię, o której mowa w ust. 1, wydaje się w terminie 14 dni od dnia otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 2. Przepisy art. 35 § 5 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

4. Postanowienie, o którym mowa w art. 69 ust. 3, wydaje się w terminie 30 dni od dnia wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; przepisy art. 35 § 5 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach

Art. 71. 1. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia.

2. Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Art. 72. 1. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem:

- 1) decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego, decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych oraz decyzji o pozwoleniu na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części - wydawanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.¹⁸⁾);
- 2) decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę obiektów jądrowych - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane;
- 3) decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

- 4) koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, na wydobywanie kopalin ze złóż, na bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze;
- 5) decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze;
- 6) pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych - wydawanego na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne;
- 7) decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych, zwłaszcza na terenach, na których znajdują się skupienia roślinności o szczególnej wartości z punktu widzenia przyrodniczego, terenach o walorach krajobrazowych i ekologicznych, terenach masowych lęgów ptactwa, występowania skupień gatunków chronionych oraz tarlisk, zimowisk, przepławek i miejsc masowej migracji ryb i innych organizmów wodnych - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 8) decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749, z 2004 r. Nr 116, poz. 1206, z 2006 r. Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 427);
- 9) decyzji o zmianie lasu na użytek rolny - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.¹⁹⁾);
- 10) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194);
- 11) decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.²⁰⁾);
- 12) decyzji o ustaleniu lokalizacji autostrady - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2571, z późn. zm.²¹⁾);
- 13) decyzji o ustaleniu lokalizacji przedsięwzięć Euro 2012 - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (Dz. U. Nr 173, poz. 1219 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1058);
- 14) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. Nr 42, poz. 340);
- 15) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu wydawanej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu;
- 16) decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675), o ile jest to wymagane;
- 17) decyzji o zezwolenie na prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. Nr 138, poz. 865 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 145);
- 18) decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

1a. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.

2. Wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie stosuje się w przypadku zmiany:

- 1) decyzji, o których mowa w ust. 1, polegających na:
  - a) ustaleniu lub zmianie formy lub wielkości zabezpieczenia roszczeń mogących powstać wskutek wykonywania działalności objętej decyzją,
  - b) zmianie danych wnioskodawcy;

- 1a) decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, polegających na odstąpieniu od zatwierdzonego projektu budowlanego dotyczącym:
  - a) charakterystycznych parametrów obiektu budowlanego: kubatury, powierzchni zabudowy, wysokości, długości, szerokości i liczby kondygnacji,
  - b) zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania z tego obiektu przez osoby niepełnosprawne - które nie spowodują zmian uwarunkowań określonych w wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, polegających także na:
  - a) zmniejszeniu powierzchni, w granicach której ma być prowadzona działalność,
  - b) przeniesieniu decyzji na inny podmiot.
3. Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 1. Złożenie wniosku powinno nastąpić w terminie 4 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Złożenie wniosku może nastąpić w terminie 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot, na który została przeniesiona ta decyzja, otrzymali, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, od organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, stanowisko, że realizacja planowanego przedsięwzięcia przebiega etapowo oraz nie zmieniły się warunki określone w tej decyzji. Zajęcie stanowiska następuje w drodze postanowienia.
  - 4a. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 4, przysługuje zażalenie.
5. W okresie, o którym mowa w ust. 3 i 4, dla danego przedsięwzięcia wydaje się jedną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Jedną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się także w przypadku, gdy dla danego przedsięwzięcia jest wymagane uzyskanie więcej niż jednej z decyzji, o których mowa w ust. 1, lub gdy wnioskodawca uzyskuje odrębnie decyzje dla poszczególnych etapów realizacji przedsięwzięcia.
6. Organ właściwy do wydania decyzji, o których mowa w ust. 1, dotyczących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy.
7. (uchylony).

Art. 72a. 1. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest obowiązany, za zgodą strony, na rzecz której decyzja została wydana, do przeniesienia tej decyzji na rzecz innego podmiotu, jeżeli przyjmuje on warunki zawarte w tej decyzji.

2. Stronami w postępowaniu o przeniesienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach są podmioty, między którymi ma być dokonane przeniesienie decyzji.

Art. 73. 1. Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia.

2. Dla przedsięwzięcia, dla którego zgodnie z odrębnymi przepisami jest wymagana decyzja o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się z urzędu. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko albo kartę informacyjną przedsięwzięcia sporządza organ właściwy do wydania decyzji.

Art. 74. 1. Do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy dołączyć:

- 1) w przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko - raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku gdy wnioskodawca wystąpił o ustalenie zakresu raportu w trybie art. 69 - kartę informacyjną przedsięwzięcia;
- 2) w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - kartę informacyjną przedsięwzięcia;
- 3) poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie;
- 4) w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 4 lub 5, prowadzonych w granicach przestrzeni niestanowiącej części składowej nieruchomości gruntowej oraz przedsięwzięć dotyczących urządzeń piętrzących I, II i III klasy budowli, zamiast kopii mapy, o której mowa w pkt 3 - mapę sytuacyjno-wysokościową sporządzoną w skali umożliwiającej

szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wnioski, oraz obejmującą obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie;

- 5) dla przedsięwzięć, dla których organem prowadzącym postępowanie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska - wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, dla inwestycji w zakresie terminalu, dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi oraz dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych;
- 6) wypis z rejestru gruntów obejmujący przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmujący obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, z zastrzeżeniem ust. 1a-1c.

1a. Jeżeli liczba stron w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których stwierdzono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, wypis z rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, przedkłada się wraz z raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

1b. Jeżeli liczba stron w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których nie stwierdzono obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, wypis z rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, przedkłada się w terminie 14 dni od dnia, w którym postanowienie stało się ostateczne.

1c. Jeżeli liczba stron w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, dla przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 4 i 5, oraz przedsięwzięć dotyczących urządzeń piętrzących I, II i III klasy budowli, nie wymaga się wypisu z rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 6.

2. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i kartę informacyjną przedsięwzięcia przedkłada się w trzech egzemplarzach, wraz z ich zapisem w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych.

3. Jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 75. 1. Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest:

- 1) regionalny dyrektor ochrony środowiska - w przypadku:
  - a) będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko:
    - dróg,
    - linii kolejowych,
    - napowietrznych linii elektroenergetycznych,
    - instalacji do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazu,
    - sztucznych zbiorników wodnych,
  - b) przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych,
  - c) przedsięwzięć realizowanych na obszarach morskich,
  - d) zmiany lasu, niestanowiącego własności Skarbu Państwa, na użytek rolny,
  - e) przedsięwzięć polegających na realizacji inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego,
  - f) inwestycji w zakresie terminalu,
  - g) inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi,
  - h) przedsięwzięć polegających na zmianie lub rozbudowie przedsięwzięć wymienionych w lit. a-g,
  - i) przedsięwzięć polegających na realizacji inwestycji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych;
- 2) starosta - w przypadku scalania, wymiany lub podziału gruntów;
- 3) dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych - w przypadku zmiany lasu, stanowiącego

własność Skarbu Państwa, na użytek rolny;

4) wójt, burmistrz, prezydent miasta - w przypadku pozostałych przedsięwzięć.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c, właściwość miejscową regionalnego dyrektora ochrony środowiska ustala się w odniesieniu do obszaru morskiego wzdłuż wybrzeża na terenie danego województwa.

3. W przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, realizowanego przez gminę decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje wójt, burmistrz, prezydent miasta, na którego obszarze właściwości przedsięwzięcie jest realizowane.

4. W przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, wykraczającego poza obszar jednej gminy decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje wójt, burmistrz, prezydent miasta, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być realizowane to przedsięwzięcie, w porozumieniu z zainteresowanymi wójtami, burmistrzami, prezydentami miast.

5. W przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wykraczającego poza obszar jednego województwa decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być realizowane to przedsięwzięcie, w porozumieniu z zainteresowanymi regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska.

6. W przypadku przedsięwzięcia realizowanego w części na terenie zamkniętym dla całego przedsięwzięcia decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska.

7. W przypadku przedsięwzięcia realizowanego w części na obszarze morskim dla całego przedsięwzięcia decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Art. 76. 1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez organy, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 2-4, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska kieruje wystąpienie, którego treścią może być w szczególności wnioski o stwierdzenie nieważności tej decyzji.

1a. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia wydanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.

2. W przypadku skierowania wystąpienia, o którym mowa w ust. 1, Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska przysługują prawa strony w postępowaniu administracyjnym i postępowaniu przed sądem administracyjnym.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do orzeczeń samorządowych kolegiów odwoławczych.

Art. 77. 1. Jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji:

1) uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i, w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim, z dyrektorem urzędu morskiego;

2) zasięga opinii organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 10-18.

2. Organ występujący o uzgodnienie lub opinię, o których mowa w ust. 1, przedkłada:

1) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;

2) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;

3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to uzgodnień i opinii dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, dla inwestycji w zakresie terminalu, dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi oraz dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

3. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, następuje w drodze postanowienia.

4. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 3, regionalny dyrektor ochrony środowiska:

1) uzgadnia realizację przedsięwzięcia oraz określa warunki tej realizacji;

2) przedstawia stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18.

5. W stanowisku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdza konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, biorąc pod uwagę w szczególności następujące okoliczności:

- 1) posiadane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dane na temat przedsięwzięcia lub elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływania na środowisko;
- 2) ze względu na rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia oraz jego powiązania z innymi przedsięwzięciami istnieje możliwość kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie;
- 3) istnieje możliwość oddziaływania przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody.

6. Uzgodnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dokonuje się oraz opinię, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wydaje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 2. Przepisy art. 35 § 5 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

7. Do uzgodnienia i opinii, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 106 § 3, 5 i 6 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 78. 1. Organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej właściwym do wydawania opinii, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 2, art. 70 ust. 1 pkt 2, art. 77 ust. 1 pkt 2 i art. 90 ust. 2 pkt 2, jest:

- 1) państwowy wojewódzki inspektor sanitarny - w odniesieniu do:
  - a) będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko:
    - dróg,
    - linii kolejowych,
    - napowietrznych linii elektroenergetycznych,
    - instalacji do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazów,
    - sztucznych zbiorników wodnych,
  - b) pozostałych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie zadań określonych dla niego w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- 2) państwowy powiatowy inspektor sanitarny lub państwowy graniczny inspektor sanitarny - w odniesieniu do pozostałych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w zakresie zadań określonych dla tych organów w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

2. Organem właściwym w sprawach, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do przedsięwzięć na terenach jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej jest właściwy organ Wojskowej Inspekcji Sanitarnej.

3. Organem właściwym w sprawach, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do przedsięwzięć na terenach jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych jest właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

4. Niewydanie przez właściwe organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej opinii, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 2, art. 70 ust. 1 pkt 2, art. 77 ust. 1 pkt 2 i art. 90 ust. 2 pkt 2, odpowiednio w terminie, o którym mowa w art. 64 ust. 4, art. 70 ust. 3, art. 77 ust. 6 i art. 90 ust. 6, traktuje się jako brak zastrzeżeń.

Art. 79. 1. Przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do jej wydania zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

2. Organ prowadzący postępowanie może, w drodze postanowienia, wyłączyć stosowanie przepisów działu III i VI w odniesieniu do przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych, jeżeli zastosowanie tych przepisów mogłoby mieć niekorzystny wpływ na cele obronności i bezpieczeństwa państwa.

Art. 80. 1. Jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1;
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

2. Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, dla inwestycji w zakresie terminalu, dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi oraz dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

Art. 81. 1. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.

2. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Art. 82. 1. W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ:

- 1) określa:
  - a) rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia,
  - b) warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich,
  - c) wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1, w szczególności w projekcie budowlanym, w przypadku decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18,
  - d) wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
  - e) wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- 2) w przypadku gdy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba:
  - a) wykonania kompensacji przyrodniczej - stwierdza konieczność wykonania tej kompensacji,
  - b) zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - nakłada obowiązek tych działań;
- 3) w przypadku, o którym mowa w art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, stwierdza konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania;
- 4) przedstawia stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18;
- 5) może nałożyć na wnioskodawcę obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej, określając jej zakres i termin przedstawienia.

2. W stanowisku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, właściwy organ stwierdza konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie

wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, biorąc pod uwagę w szczególności następujące okoliczności:

- 1) posiadane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dane na temat przedsięwzięcia nie pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływania na środowisko;
- 2) ze względu na rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia oraz jego powiązania z innymi przedsięwzięciami istnieje możliwość kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie;
- 3) istnieje możliwość oddziaływania przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody.

3. Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Art. 83. 1. W analizie porealizacyjnej, o której mowa w art. 82 ust. 1 pkt 5, dokonuje się porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia.

2. Jeżeli z analizy porealizacyjnej wynika, że dla przedsięwzięcia konieczne jest ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, do analizy powinna być załączona poświadczona przez właściwy organ kopia mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic obszaru, na którym jest konieczne utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania.

Art. 84. 1. W przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ stwierdza brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

2. Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Art. 85. 1. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia.

2. Uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać:

- 1) w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
  - a) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
  - b) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:
    - ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
    - uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz opinie organu, o którym mowa w art. 78,
    - wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
  - c) uzasadnienie stanowiska, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4;
- 2) w przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 63 ust. 1, uwzględnionych przy stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

3. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniem dokonany z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz opinią organu, o którym mowa w art. 78.

Art. 86. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organ wydający decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1.

Art. 87. Przepisy niniejszego działu oraz działu VI stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany

decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przepis art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem, że zgodę wyraża wyłącznie strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot, na którego została przeniesiona decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.

Rozdział 4

Ponowne przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

Art. 88. 1. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, przeprowadza się także:

- 1) na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia, złożony do organu właściwego do wydania decyzji;
- 2) jeżeli organ właściwy do wydania decyzji stwierdzi, że we wniosku o wydanie decyzji zostały dokonane zmiany w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia przedkłada, wraz z wnioskiem o przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Przepisy art. 69 i 70 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, organ właściwy do wydania decyzji stwierdza, w drodze postanowienia, obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, określając jednocześnie zakres raportu; na postanowienie to przysługuje zażalenie.

4. Organ wydaje postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie wydania decyzji do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowiska.

5. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przedkłada się w trzech egzemplarzach, wraz z ich zapisem w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych.

Art. 89. 1. Po otrzymaniu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko organ właściwy do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, występuje do regionalnego dyrektora ochrony środowiska z wnioskiem o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia.

2. Organ występujący o uzgodnienie przedkłada:

- 1) wniosek o wydanie decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18;
- 2) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 3) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Art. 90. 1. Po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje postanowienie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia.

2. Przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, regionalny dyrektor ochrony środowiska występuje:

- 1) do organu właściwego do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 lub 18, o zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w trybie art. 33-36 i art. 38;
- 2) do organu, o którym mowa w art. 78, o wydanie opinii.

2a. W przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim, przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, regionalny dyrektor ochrony środowiska występuje o wydanie opinii także do dyrektora urzędu morskigo.

3. Organ właściwy do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, przekazuje regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska zgłoszone przez społeczeństwo uwagi i wnioski oraz protokół z rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, jeżeli była przeprowadzona.

4. Regionalny dyrektor ochrony środowiska rozpatruje uwagi i wnioski, o których mowa w ust. 3.

5. Regionalny dyrektor ochrony środowiska występując o opinię, o której mowa w ust. 2 pkt 2, przedkłada dokumenty, o których mowa w art. 89 ust. 2.

6. Opinię, o której mowa w ust. 2 pkt 2, wydaje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii. Przepisy art. 35 § 5 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

7. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje w

terminie 45 dni od dnia otrzymania dokumentów, o których mowa w art. 89 ust. 2. Przepisy art. 35 § 5 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

8. Do postanowienia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 106 § 3, 5 i 6 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 91. 1. Postanowienie, o którym mowa w art. 90 ust. 1, wymaga uzasadnienia.

2. Uzasadnienie postanowienia, niezależnie od wymagań wynikających z Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać:

- 1) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa;
- 2) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:
  - a) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
  - b) ustalenia zawarte w opinii, o której mowa w art. 90 ust. 2 pkt 2,
  - c) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Art. 92. Postanowienie, o którym mowa w art. 90 ust. 1, wiąże organ właściwy do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18.

Art. 93. 1. Właściwy organ wydaje decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, uwzględniając warunki realizacji przedsięwzięcia określone w:

- 1) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1.

2. W decyzjach, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, właściwy organ może:

- 1) nałożyć na wnioskodawcę obowiązki dotyczące:
  - a) przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
  - b) ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- 2) nałożyć na wnioskodawcę obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej, określając jej zakres i termin przedstawienia;
- 3) w przypadku, o którym mowa w art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska - stwierdzić konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, jeżeli konieczność ta nie została stwierdzona w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 4) zmienić wymagania, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. c, jeżeli potrzeba zmiany została stwierdzona w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

3. W decyzjach, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, właściwy organ, w przypadku gdy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba:

- 1) wykonania kompensacji przyrodniczej - stwierdza konieczność wykonania tej kompensacji;
- 2) zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - nakłada obowiązek tych działań.

4. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Art. 94. 1. W analizie porealizacyjnej, o której mowa w art. 93 ust. 2 pkt 2, dokonuje się porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzjach, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia.

2. Jeżeli z analizy porealizacyjnej wynika, że dla przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, do analizy powinna być załączona, poświadczona przez właściwy

organ, kopia mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic obszaru, na którym jest konieczne utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania.

Art. 95. 1. Decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, wymagają uzasadnienia.

2. Uzasadnienie decyzji powinno również zawierać informacje o tym w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i uwzględnione warunki realizacji przedsięwzięcia określone w:

- 1) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1.

3. Organ właściwy do wydania decyzji podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska i opinią organu, o którym mowa w art. 78.

Rozdział 5

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000

Art. 96. 1. Organ właściwy do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia, innego niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony, jest obowiązany do rozważenia, przed wydaniem tej decyzji, czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000.

2. Do decyzji, o których mowa w ust. 1, należą w szczególności:

- 1) decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1;
- 2) koncesja, inna niż wymieniona w art. 72 ust. 1 pkt 4 - wydawana na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze;
- 3) pozwolenie wodnoprawne, inne niż wymienione w art. 72 ust. 1 pkt 6 - wydawane na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne;
- 4) zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów - wydawane na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 5) pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich - wydawane na podstawie ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, z późn. zm.²²⁾).

3. Jeżeli organ, o którym mowa w ust. 1, uzna, że przedsięwzięcie, inne niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony, może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, wydaje postanowienie w sprawie nałożenia obowiązku przedłożenia właściwemu miejscowo regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska:

- 1) wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1;
- 2) karty informacyjnej przedsięwzięcia;
- 3) poświadczoną przez właściwy organ kopii mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie;
- 4) w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 4 lub 5, prowadzonych w granicach przestrzeni niestanowiącej części składowej nieruchomości gruntowej, zamiast kopii mapy, o której mowa w pkt 3 - mapę sytuacyjno-wysokościową sporządzoną w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wniosek, oraz obejmującą obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie;
- 5) wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informacji o jego braku; nie dotyczy to drogi publicznej, linii kolejowej o znaczeniu państwowym, przedsięwzięć Euro 2012, przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin oraz bezzbiornikowego magazynowania substancji w górotworze, inwestycji w zakresie terminalu, inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi oraz budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

Art. 97. 1. Po otrzymaniu dokumentów, o których mowa w art. 96 ust. 3, regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdza, uwzględniając łącznie uwarunkowania, o których mowa w art. 63 ust. 1, w odniesieniu do oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, w szczególności w odniesieniu do integralności i spójności tych obszarów, oraz biorąc pod uwagę skumulowane oddziaływanie przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami, w drodze postanowienia, obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się w przypadku stwierdzenia, że przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000.

3. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, regionalny dyrektor ochrony środowiska nakłada obowiązek przedłożenia, w dwóch egzemplarzach wraz z ich zapisem w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych, raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 i określa zakres tego raportu. W tym przypadku stosuje się przepisy art. 68.

4. Zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 powinien być ograniczony do określenia oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

5. W przypadku stwierdzenia, że przedsięwzięcie nie będzie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdza, w drodze postanowienia, brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

6. Postanowienia, o których mowa w ust. 1 i 5, wydaje się w terminie 14 dni od dnia otrzymania dokumentów, o których mowa w art. 96 ust. 3. Przepisy art. 35 § 5 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

6a. W przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim, o wydaniu postanowienia, o którym mowa w ust. 1 i 5, regionalny dyrektor ochrony środowiska informuje dyrektora urzędu morskiego.

7. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie.

8. Uzasadnienie postanowienia, o którym mowa w ust. 1, niezależnie od wymagań wynikających z Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 63 ust. 1.

9. Do postanowienia, o którym mowa w ust. 5, nie stosuje się przepisów art. 106 § 3, 5 i 6 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 98. 1. Po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje postanowienie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia, jeżeli:

- 1) z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na ten obszar;
- 2) z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na ten obszar, i jednocześnie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

3. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na ten obszar, i jeżeli nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska odmawia uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia.

3a. W przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim, przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, regionalny dyrektor ochrony środowiska występuje do dyrektora urzędu morskiego o wydanie opinii.

4. Przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, regionalny dyrektor ochrony środowiska występuje do organu, o którym mowa w art. 96 ust. 1, o zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w trybie art. 33-36 i 38, przekazując temu organowi raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

5. Organ, o którym mowa w art. 96 ust. 1, przekazuje regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska zgłoszone przez społeczeństwo uwagi i wnioski oraz protokół z rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, jeżeli była przeprowadzona.

6. Regionalny dyrektor ochrony środowiska rozpatruje uwagi i wnioski, o których mowa w ust. 5.

7. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje w terminie 45 dni od dnia otrzymania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

Przepisy art. 35 § 5 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

8. Do postanowienia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 106 § 3, 5 i 6 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 99. 1. Postanowienie, o którym mowa w art. 98 ust. 1, wymaga uzasadnienia.

2. Uzasadnienie postanowienia, niezależnie od wymagań wynikających z Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać:

- 1) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa;
- 2) informacje o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

Art. 100. Postanowienie, o którym mowa w art. 98 ust. 1, wiąże organ właściwy do wydania decyzji, o której mowa w art. 96 ust. 1.

Art. 101. 1. Właściwy organ wydaje decyzję, o której mowa w art. 96 ust. 1, uwzględniając warunki realizacji przedsięwzięcia określone w postanowieniu, o którym mowa w art. 98 ust. 1.

2. W decyzji, o której mowa w art. 96 ust. 1, właściwy organ może:

- 1) nałożyć na wnioskodawcę obowiązki dotyczące ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- 2) w przypadku decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 - nałożyć na wnioskodawcę obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej, określając jej zakres i termin przedstawienia.

3. W decyzji, o której mowa w art. 96 ust. 1, właściwy organ, w przypadku gdy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika potrzeba:

- 1) wykonania kompensacji przyrodniczej - stwierdza konieczność wykonania tej kompensacji;
- 2) zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - nakłada obowiązek tych działań.

4. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji, o której mowa w art. 96 ust. 1, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Art. 102. W analizie porealizacyjnej, o której mowa w art. 101 ust. 2 pkt 2, dokonuje się porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia.

Art. 103. 1. Decyzja, o której mowa w art. 96 ust. 1, wymaga uzasadnienia.

2. Uzasadnienie decyzji powinno również zawierać informacje o tym w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i uwzględnione warunki realizacji przedsięwzięcia określone w postanowieniu, o którym mowa w art. 98 ust. 1.

DZIAŁ VI

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 104. 1. W razie stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek:

- 1) realizacji planowanych przedsięwzięć objętych:
    - a) decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach,
    - b) decyzjami, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18, jeżeli w ramach postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
  - 2) realizacji projektów polityk, strategii, planów lub programów, o których mowa w art. 46 lub 47 - przeprowadza się postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.
2. Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko przeprowadza się również na wniosek innego państwa, na którego terytorium może oddziaływać przedsięwzięcie albo realizacja projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47.

Art. 105. Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko przeprowadza się także w przypadku, gdy możliwe oddziaływanie pochodzące spoza granic Rzeczypospolitej Polskiej mogłoby ujawnić się na jej terytorium.

Art. 106. 1. Przepisy niniejszego działu stosuje się odpowiednio w przypadku uchylenia, zmiany oraz stwierdzenia nieważności decyzji, o których mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1.

2. Przepisy niniejszego działu stosuje się odpowiednio w przypadku wprowadzania zmian do już przyjętych dokumentów, o których mowa w art. 104 ust. 1 pkt 2.

3. W przypadku postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko prowadzonego z udziałem państw niebędących państwami członkowskimi Unii Europejskiej przepisy niniejszego działu stosuje się, o ile wynika to z umowy międzynarodowej i o ile umowa ta nie przewiduje inaczej.

Art. 107. Do postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko stosuje się przepisy art. 16-20.

Rozdział 2

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku przedsięwzięć

Art. 108. 1. Organ administracji właściwy do wydania decyzji, o których mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1, przeprowadzający ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w przypadku stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko na skutek realizacji planowanego przedsięwzięcia:

- 1) wydaje postanowienie o przeprowadzeniu postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, w którym ustala zakres dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia tego postępowania oraz obowiązek sporządzenia tej dokumentacji przez wnioskodawcę, w języku państwa, na którego terytorium może oddziaływać przedsięwzięcie;
  - 2) niezwłocznie informuje Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia i przekazuje mu kartę informacyjną przedsięwzięcia;
  - 3) przekazuje Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska:
    - a) wniosek o wydanie decyzji, o której mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1,
    - b) postanowienie, o którym mowa w art. 63 ust. 1, jeżeli zostało wydane, wraz z opiniami, o których mowa w art. 64 ust. 1,
    - c) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wydaje się w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1.
3. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przysługuje zażalenie.
4. Przez dokumentację, o której mowa w ust. 1 pkt 1, rozumie się:
  - 1) kartę informacyjną przedsięwzięcia;
  - 2) wniosek o wydanie decyzji, o której mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1;
  - 3) postanowienie, o którym mowa w art. 63 ust. 1, jeżeli zostało wydane, wraz z opiniami, o których mowa w art. 64 ust. 1;

- 4) część raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, która umożliwi państwu, na którego terytorium planowane przedsięwzięcie może oddziaływać, ocenę możliwego znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Art. 109. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska po uzyskaniu informacji o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko planowanego przedsięwzięcia niezwłocznie powiadamia o tym państwo, na którego terytorium przedsięwzięcie to może oddziaływać, informując o decyzji, która ma być dla tego przedsięwzięcia wydana, i o organie właściwym do jej wydania, oraz załączając kartę informacyjną przedsięwzięcia.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w powiadomieniu o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko proponuje termin na odpowiedź, czy państwo, o którym mowa w ust. 1, jest zainteresowane uczestnictwem w postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

3. Jeżeli państwo, o którym mowa w ust. 1, powiadomi, że jest zainteresowane uczestnictwem w postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska:

- 1) w porozumieniu z organem administracji przeprowadzającym ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, uzgadnia z tym państwem terminy etapów postępowania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia możliwości udziału w postępowaniu właściwych organów oraz społeczeństwa tego państwa;
- 2) przekazuje temu państwu:
  - a) wniosek o wydanie decyzji, o której mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1,
  - b) postanowienie, o którym mowa w art. 63 ust. 1, jeżeli zostało wydane, wraz z opiniami, o których mowa w art. 64 ust. 1,
  - c) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Art. 110. 1. Organ administracji przeprowadzający ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko prowadzi, za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, konsultacje z państwem, na którego terytorium może oddziaływać przedsięwzięcie. Konsultacje dotyczą środków eliminowania lub ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może przejąć prowadzenie konsultacji, o których mowa w ust. 1, jeżeli uzna to za celowe ze względu na wagę lub złożoność sprawy.

3. W konsultacjach, o których mowa w ust. 1, uczestniczy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, a w konsultacjach, o których mowa w ust. 2, organ administracji przeprowadzający ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Art. 111. 1. Uwagi i wnioski dotyczące karty informacyjnej przedsięwzięcia złożone przez państwo uczestniczące w postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, rozpatruje się przy wydawaniu postanowień, o których mowa w art. 63 ust. 1 i art. 69 ust. 3.

2. Uwagi i wnioski złożone przez państwo uczestniczące w postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, w tym wyniki konsultacji, o których mowa w art. 110, rozpatruje się i uwzględnia przy wydawaniu decyzji.

3. Wydanie decyzji, o których mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1, nie powinno nastąpić przed zakończeniem postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Art. 112. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazuje państwu uczestniczącemu w postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko decyzję, o której mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1, bez zbędnej zwłoki.

Rozdział 3

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów

Art. 113. 1. W przypadku stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko na skutek realizacji dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, organ administracji

opracowujący projekt tego dokumentu niezwłocznie informuje Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko skutków realizacji tego dokumentu i przekazuje mu projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

2. Projekt dokumentu oraz prognozę oddziaływania na środowisko, w części która umożliwi państwu, na którego terytorium realizacja projektu może oddziaływać, ocenę możliwego znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, sporządza się w języku tego państwa.

3. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska po uzyskaniu informacji o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, niezwłocznie powiadamia o tym państwo, na którego terytorium realizacja projektu dokumentu może oddziaływać, załączając do powiadomienia projekt tego dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

4. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w powiadomieniu o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko proponuje termin na odpowiedź, czy państwo, o którym mowa w ust. 3, jest zainteresowane uczestnictwem w postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Art. 114. Jeżeli państwo, o którym mowa w art. 113 ust. 3, powiadomi, że jest zainteresowane uczestnictwem w postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, w porozumieniu z organem administracji przeprowadzającym strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, uzgadnia z tym państwem terminy etapów postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia możliwości udziału w postępowaniu właściwych organów oraz społeczeństwa tego państwa.

Art. 115. 1. Organ administracji przeprowadzający strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko prowadzi, za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, konsultacje z państwem, na którego terytorium może oddziaływać realizacja projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47. Konsultacje dotyczą środków eliminowania lub ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może przejąć prowadzenie konsultacji, o których mowa w ust. 1, jeżeli uzna to za celowe ze względu na wagę lub zawziętość sprawy.

3. W konsultacjach, o których mowa w ust. 1, uczestniczy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, a w konsultacjach, o których mowa w ust. 2, organ administracji przeprowadzający strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.

Art. 116. 1. Wyniki konsultacji, o których mowa w art. 115, rozpatruje się przed przyjęciem dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47.

2. Przyjęcie dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, nie powinno nastąpić przed zakończeniem postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Art. 117. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazuje państwu uczestniczącemu w postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko dokument, o którym mowa w art. 46 lub 47, wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3.

Rozdział 4

Postępowanie w przypadku oddziaływania pochodzącego z zagranicy

Art. 118. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska po otrzymaniu dokumentów zawierających informacje o:

- 1) przedsięwzięciu podejmowanym poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego realizacja może oddziaływać na środowisko na jej terytorium,
  - 2) projekcie dokumentu opracowywanym poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego skutki realizacji mogą oddziaływać na środowisko na jej terytorium
- niezwłocznie przekazuje je regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na obszar możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Art. 119. 1. Po stwierdzeniu zasadności przystąpienia do postępowania dotyczącego

transgranicznego oddziaływania na środowisko regionalny dyrektor ochrony środowiska wyklada do wglądu w języku polskim dokumenty, o których mowa w art. 118, w zakresie, w jakim jest to niezbędne do analizy oddziaływania przedsięwzięcia albo skutków realizacji dokumentu na środowisko. Przepisy działu III rozdziałów 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska przygotowuje, i przedkłada Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska projekt stanowiska dotyczącego przedsięwzięcia albo projektu dokumentu, których realizacja może oddziaływać na środowisko na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska powiadamia państwo podejmujące przedsięwzięcie albo opracowujące projekt dokumentu, których realizacja może oddziaływać na środowisko na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o stanowisku dotyczącym odpowiednio tego przedsięwzięcia albo dokumentu.

Art. 120. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, niezwłocznie po otrzymaniu od państwa podejmującego przedsięwzięcie albo opracowującego projekt dokumentu, których realizacja może oddziaływać na środowisko na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, decyzji w sprawie tego przedsięwzięcia lub przyjętego już dokumentu, powiadamia o tym regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na obszar możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska podaje do publicznej wiadomości informację odpowiednio o decyzji albo dokumencie, o których mowa w ust. 1, i o możliwościach zapoznania się z ich treścią.

DZIAŁ VII

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i regionalni dyrektorzy ochrony środowiska

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 121. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest centralnym organem administracji rządowej powołanym do realizacji zadań, o których mowa w art. 127 ust. 1.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska podlega ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

Art. 122. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wykonuje swoje zadania przy pomocy Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, która jest państwową jednostką budżetową.

2. Organizację Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska określa statut, nadany w drodze rozporządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska.

3. Przy nadawaniu statutu uwzględnia się zakres działalności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Art. 123. 1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska jest organem administracji rządowej niespolonej, właściwym do realizacji zadań, o których mowa w art. 131 ust. 1, na obszarze województwa.

1a. Regionalny dyrektor ochrony środowiska podlega Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska.

2. W przypadkach określonych ustawą regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje akty prawa miejscowego w formie zarządzeń.

Art. 124. 1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska wykonuje swoje zadania przy pomocy regionalnej dyrekcji ochrony środowiska, która jest państwową jednostką budżetową, oraz przy współpracy z dyrektorami parków krajobrazowych lub zespołów parków krajobrazowych.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska wykonuje swoje zadania w zakresie ochrony przyrody przy pomocy regionalnego konserwatora przyrody, będącego zastępcą regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

3. Organizację regionalnej dyrekcji ochrony środowiska określa statut, nadany w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw środowiska na wniosek Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

4. Przy nadawaniu statutu uwzględnia się zakres działalności regionalnej dyrekcji ochrony

środowiska.

Art. 125. 1. Jeżeli jest to konieczne ze względu na szczególne potrzeby odpowiednio Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska lub regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, zatrudniony w nich członek korpusu służby cywilnej może zostać przeniesiony między tymi urządzeniami, z zachowaniem prawa do dotychczasowego wynagrodzenia, jeżeli wynagrodzenie przysługujące na nowym stanowisku pracy jest niższe od wynagrodzenia przysługującego dotychczas.

2. Przeniesienie urzędnika służby cywilnej do innej miejscowości w przypadku, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić na okres nie dłuższy niż 2 lata. Przeniesienie takie może nastąpić najwyżej dwa razy w czasie trwania stosunku pracy urzędnika służby cywilnej.

3. Przeniesienie pracownika służby cywilnej w przypadku, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, z możliwością jednokrotnego przedłużenia tego okresu maksymalnie o 3 miesiące. Przeniesienie takie może nastąpić najwyżej dwa razy w czasie trwania stosunku pracy pracownika służby cywilnej.

4. Niedopuszczalne jest przeniesienie, o którym mowa w ust. 1, bez zgody członka korpusu służby cywilnej - kobiety w ciąży lub osoby będącej jedynym opiekunem dziecka w wieku do lat piętnastu, a także w przypadku gdy stoją temu na przeszkodzie ważne względy osobiste lub rodzinne członka korpusu służby cywilnej.

5. Przeniesienia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje:

- 1) Szef Służby Cywilnej na wniosek Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska - w odniesieniu do urzędnika służby cywilnej;
- 2) pracodawca, u którego pracownik służby cywilnej ma być zatrudniony, w porozumieniu z pracodawcą, u którego pracownik służby cywilnej jest dotychczas zatrudniony.

6. Członkowi korpusu służby cywilnej przeniesionemu do innego urzędu w innej miejscowości przysługuje mieszkanie udostępnione przez urząd, do którego członek korpusu służby cywilnej został przeniesiony, albo świadczenie na pokrycie kosztów najmu lokalu mieszkalnego wypłacane w okresie przeniesienia, jeżeli:

- 1) członek korpusu służby cywilnej albo jego współmałżonek nie posiadają mieszkania lub budynku mieszkalnego w miejscowości, do której następuje przeniesienie;
- 2) przeniesienie następuje do miejscowości znacznie oddalonej od dotychczasowego miejsca zamieszkania pracownika.

7. Członkowi korpusu służby cywilnej przeniesionemu do innego urzędu w innej miejscowości przysługuje także:

- 1) jednorazowe świadczenie z tytułu przeniesienia:
  - a) na okres nie dłuższy niż miesiąc - w wysokości miesięcznego wynagrodzenia,
  - b) na okres dłuższy niż miesiąc - w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia;
- 2) zwrot kosztów przejazdu członka korpusu służby cywilnej i członków jego rodziny, związanego z przeniesieniem, a także zwrot kosztów przewozu mienia;
- 3) urlop z tytułu przeniesienia w łącznym wymiarze 3 dni.

8. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) odległość między dotychczasowym miejscem zamieszkania członka korpusu służby cywilnej a miejscowością, do której jest przenoszony, warunkującą udostępnienie mieszkania albo zwrot kosztów najmu lokalu mieszkalnego, ustaloną z uwzględnieniem możliwości komunikacyjnych w zakresie dojazdu do pracy;
- 2) powierzchnię mieszkania udostępnianego członkowi korpusu służby cywilnej albo sposób ustalania maksymalnej wysokości zwrotu kosztów najmu lokalu mieszkalnego, uwzględniając sytuację rodzinną członka korpusu służby cywilnej oraz mając na względzie przeciętne ceny wynajmu mieszkań w miejscowości, do której następuje przeniesienie, oraz wymóg racjonalnego gospodarowania środkami budżetowymi;
- 3) maksymalną wysokość zwrotu kosztów przejazdu i przewozu mienia, związanych z przeniesieniem, oraz sposób ustalania wysokości świadczeń, o których mowa w ust. 7 pkt 1 i 2, biorąc pod uwagę konieczność zrekompensowania kosztów związanych z przeniesieniem do innej miejscowości;
- 4) sposób przyznawania oraz wypłaty świadczeń, o których mowa w ust. 6 i 7, mając na uwadze zapewnienie sprawnego przebiegu przyznawania oraz wypłaty tych świadczeń.

Rozdział 2

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska

Art. 126. 1. Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska. Prezes Rady Ministrów odwołuje Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

2. Minister właściwy do spraw środowiska, na wniosek Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, powołuje zastępców Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Minister właściwy do spraw środowiska odwołuje zastępców Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

3. Stanowisko Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym, w zakresie ochrony środowiska;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

4. Informację o naborze na stanowisko Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

5. Termin, o którym mowa w ust. 4 pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

6. Nabór na stanowisko Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska przeprowadza zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw środowiska, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

7. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 6, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

8. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 7, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

9. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

10. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

11. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji

Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

12. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

13. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 2, powołuje Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

14. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowiska, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio ust. 3-12.

Art. 127. 1. Do zadań Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska należy:

- 1) współdziałanie w realizacji polityki ochrony środowiska w zakresie ochrony przyrody i kontroli procesu inwestycyjnego;
- 2) kontrola odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku;
- 3) gromadzenie danych i sporządzanie informacji o sieci Natura 2000 i innych obszarach chronionych oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 4) współpraca z właściwymi organami ochrony środowiska innych państw i organizacjami międzynarodowymi oraz Komisją Europejską;
- 5) współpraca z Głównym Konserwatorem Przyrody i Państwową Radą Ochrony Przyrody w sprawach ochrony przyrody;
- 6) współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody;
- 7) udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko;
- 8) udział w postępowaniach w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- 9) wykonywanie zadań związanych z siecią Natura 2000, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 10) wykonywanie zadań związanych z udziałem organizacji w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) na zasadach i w zakresie określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS);
- 11) współpraca z organizacjami ekologicznymi.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może zwracać się do Państwowej Rady Ochrony Przyrody o wydanie opinii w sprawach z zakresu ochrony przyrody należących do jego kompetencji.

3. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

Art. 128. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi bazę danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko, w tym danych o dokumentacji sporządzanej w ramach tych postępowań.

Art. 129. 1. Organy właściwe do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko są obowiązane do corocznego przedkładania Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, w terminie do końca marca, informacji o prowadzonych ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko, niezbędnych do prowadzenia bazy danych, o której mowa w art. 128, w tym danych o dokumentacji sporządzanej w ramach tych ocen, za rok poprzedni.

2. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres informacji, o których mowa w ust. 1, kierując się potrzebą monitorowania ocen oddziaływania na środowisko oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

Rozdział 3

Regionalni dyrektorzy ochrony środowiska

Art. 130. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska powołuje regionalnych dyrektorów ochrony środowiska spośród osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku dającym kwalifikacje do wykonywania zadań określonych w ustawie oraz posiadających co najmniej 5-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym w zakresie ochrony środowiska. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska odwołuje regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, na wniosek regionalnego dyrektora ochrony środowiska, powołuje zastępców regionalnego dyrektora ochrony środowiska spośród osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku dającym kwalifikacje do wykonywania zadań określonych w ustawie oraz posiadających co najmniej 5-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym lub samodzielnym w zakresie ochrony środowiska. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska odwołuje zastępców regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

3. Regionalny konserwator przyrody powinien posiadać dyplom ukończenia studiów wyższych na jednym z następujących kierunków:

- 1) biologia;
- 2) geografia;
- 3) geologia;
- 4) leśnictwo;
- 5) ochrona środowiska;
- 6) rolnictwo;
- 7) architektura krajobrazu;
- 8) zootechnika;
- 9) ogrodnictwo.

Art. 131. 1. Do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska należy:

- 1) udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach;
- 3) tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 4) ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody, na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 5) wydawanie decyzji na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 6) przeprowadzanie postępowań i wykonywanie innych zadań, o których mowa w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- 7) przekazywanie danych do bazy, o której mowa w art. 128;
- 8) wykonywanie zadań związanych z udziałem organizacji w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) na zasadach i w zakresie określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS);
- 9) współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody;
- 10) współpraca z organizacjami ekologicznymi;
- 11) wykonywanie zadań, w tym wydawanie decyzji oraz zlecania ekspertyz z zakresu gospodarki odpadami.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska może zwracać się do regionalnej rady ochrony przyrody o wydanie opinii w sprawach z zakresu ochrony przyrody należących do jego kompetencji.

Rozdział 4

Komisje do spraw ocen oddziaływania na środowisko

Art. 132. 1. Krajowa Komisja do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko, zwana dalej "Krajową Komisją", jest organem opiniodawczo-doradczym Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie ocen oddziaływania na środowisko.

2. Przewodniczącego Krajowej Komisji, zastępców przewodniczącego, sekretarza i członków Krajowej Komisji, w liczbie od 40 do 60, powołuje i odwołuje Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska spośród przedstawicieli nauki, praktyki oraz organizacji ekologicznych.

3. Do zadań Krajowej Komisji należy w szczególności:

- 1) wydawanie opinii w sprawach przedłożonych przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w związku z jego uprawnieniami wynikającymi z ustawy;
- 2) monitorowanie funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko oraz przedstawianie opinii i wniosków, w tym dotyczących rozwoju metodologii i programów szkoleniowych w zakresie ocen oddziaływania na środowisko;
- 3) wydawanie opinii w sprawach projektów aktów prawnych dotyczących systemu ocen oddziaływania na środowisko;
- 4) współpraca z regionalnymi komisjami do spraw ocen oddziaływania na środowisko.

4. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może, na wniosek regionalnego dyrektora ochrony środowiska, zwrócić się do Krajowej Komisji o wydanie opinii w sprawach należących do kompetencji regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Art. 133. 1. Regionalne komisje do spraw ocen oddziaływania na środowisko, zwane dalej "regionalnymi komisjami", są organami opiniodawczo-doradczymi regionalnych dyrektorów ochrony środowiska w zakresie ocen oddziaływania na środowisko.

2. Przewodniczącemu regionalnej komisji, zastępcę przewodniczącego, sekretarza i członków komisji, w liczbie od 20 do 40, powołuje i odwołuje regionalny dyrektor ochrony środowiska spośród przedstawicieli nauki, praktyki oraz organizacji ekologicznych.

3. Do zadań regionalnych komisji należy w szczególności:

- 1) wydawanie opinii w sprawach przedłożonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w związku z jego uprawnieniami wynikającymi z ustawy;
- 2) przedstawianie opinii i wniosków dotyczących rozwoju programów szkoleniowych w zakresie ocen oddziaływania na środowisko;
- 3) współpraca z Krajową Komisją i innymi regionalnymi komisjami.

4. Regionalny dyrektor ochrony środowiska może, na wniosek starosty, zwrócić się do regionalnej komisji o wydanie opinii w sprawach należących do kompetencji starosty w zakresie ocen oddziaływania na środowisko.

Art. 134. 1. Wydatki związane z działalnością Krajowej Komisji i regionalnych komisji są pokrywane z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw środowiska.

2. Obsługę biurową Krajowej Komisji i regionalnych komisji zapewniają odpowiednio Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub regionalni dyrektorzy ochrony środowiska.

Art. 135. Członkom Krajowej Komisji i regionalnych komisji oraz zapraszonym na posiedzenie specjalistom zamieszkałym poza miejscowością, w której odbywa się posiedzenie, i biorącym udział w posiedzeniu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Art. 136. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób funkcjonowania Krajowej Komisji oraz regionalnych komisji,
  - 2) organizację komisji,
  - 3) tryb działania komisji
- kierując się potrzebą zapewnienia prawidłowego wypełniania przez te komisje ich ustawowych zadań.

DZIAŁ VIII

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Rozdział 1

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 137. W ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287, z późn. zm.²³⁾) art. 19 otrzymuje brzmienie:

"Art. 19. W postępowaniu o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczącym

przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), oraz w sprawie ustalenia lokalizacji autostrad oraz dróg ekspresowych wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska przysługują prawa strony w postępowaniu administracyjnym i postępowaniu przed sądem administracyjnym, jeżeli zgłosi swój udział w postępowaniu."

Art. 138. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.²⁴⁾) art. 5a otrzymuje brzmienie:

"Art. 5a. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może powierzyć, w drodze porozumienia, dyrektorowi regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych wykonywanie zadań poza terenami jego działania, związanych z realizacją planu zadań ochronnych lub planu ochrony obszaru Natura 2000."

Art. 139. W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.²⁵⁾) w art. 103 w ust. 3 w pkt 1 lit. g otrzymuje brzmienie:

"g) warunków hydrogeologicznych w związku z projektowaniem inwestycji mogących zanieczyścić wody podziemne - w odniesieniu do inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227);"

Art. 140. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.²⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) opracowanie projektu budowlanego w sposób zgodny z ustaleniami określonymi w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), lub w pozwoleniu, o którym mowa w art. 23 i 23a ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, z późn. zm.²⁷⁾), wymaganiami ustawy, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej;"

2) w art. 28 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

"4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się w postępowaniu w sprawie pozwolenia na budowę wymagającym udziału społeczeństwa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W tym przypadku stosuje się przepisy art. 44 ustawy, o której mowa w zdaniu pierwszym.";

3) w art. 29:

a) w ust. 1 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

"12) tymczasowych obiektów budowlanych, niepołączonych trwale z gruntem i przewidzianych do rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce w terminie określonym w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 30 ust. 1, ale nie później niż przed upływem 120 dni od dnia rozpoczęcia budowy określonego w zgłoszeniu;"

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

"3. Pozwolenia na budowę wymagają przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięcia mogące znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, które nie są bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynikają z tej ochrony, w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.";

4) w art. 30:

a) w ust. 1:

- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
"Zgłoszenia właściwemu organowi wymaga, z zastrzeżeniem art. 29 ust. 3:",
    - w pkt 3 uchyla się lit. c,
  - b) uchyla się ust. 5a;
- 5) w art. 32:
- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
"1) przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, jeżeli jest ona wymagana przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;"
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
"3. Przepis ust. 2 nie dotyczy przypadków, w których stanowisko powinno być wyrażone w drodze decyzji, oraz uzgodnienia i opiniowania przeprowadzanego w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.";
- 6) w art. 33:
- a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
"1) cztery egzemplarze projektu budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi oraz zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7, aktualnym na dzień opracowania projektu; nie dotyczy to uzgodnienia i opiniowania przeprowadzanego w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000;"
  - b) w ust. 4 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
"5) pozwolenia, uzgodnienia lub opinie innych organów, a także inne dokumenty, wymagane przepisami szczególnymi; nie dotyczy to uzgodnienia i opinii uzyskiwanych w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000;"
- 7) w art. 35:
- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
"1) zgodność projektu budowlanego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu, a także wymaganiami ochrony środowiska, w szczególności określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;"
  - b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:
"6a. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do pozwolenia na budowę wydawanego dla przedsięwzięcia podlegającego ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.";
- 8) w art. 38:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. Decyzję o pozwoleniu na budowę właściwy organ przesyła niezwłocznie wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta albo organowi, który wydał decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub pozwolenie, o którym mowa w art. 23 i 23a ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej."
  - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
"4. Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wskazują przypadki, gdy informacje o wydanych decyzjach o pozwoleniu na budowę podaje się do publicznej wiadomości oraz gdy dane o tych decyzjach zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.";

9) w art. 49 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

"4a. Decyzje, o których mowa w ust. 4, mogą być wydane po uprzednim przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, jeżeli jest ona wymagana przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.";

10) w art. 71 uchyla się ust. 4a.

Art. 141. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.²⁸⁾) w art. 33 ust. 1b otrzymuje brzmienie:

"1b. Jeżeli Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub regionalny dyrektor ochrony środowiska wydał zezwolenie na zabicie zwierząt objętych ochroną gatunkową, mogą one być uśmiercone przy użyciu broni myśliwskiej przez osoby uprawnione do posiadania tej broni."

Art. 142. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.²⁹⁾) w art. 28 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Ministrowi właściwemu do spraw środowiska podlegają Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska."

Art. 143. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2001 r. Nr 80, poz. 872, z późn. zm.³⁰⁾) w załączniku do ustawy po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

"7a) regionalni dyrektorzy ochrony środowiska".

Art. 144. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.³¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 uchyla się pkt 2 i 3;

2) w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Przepisów ustawy nie stosuje się do spraw uregulowanych w przepisach prawa atomowego.";

3) w art. 3:

a) uchyla się pkt 10c, 11a i 19,

b) po pkt 38 dodaje się pkt 38a-38c w brzmieniu:

"38a) ściekach bytowych - rozumie się przez to ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków;

38b) ściekach komunalnych - rozumie się przez to ścieki bytowe lub mieszaninę ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych;

38c) ściekach przemysłowych - rozumie się przez to ścieki, niebędące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu;"

4) uchyla się art. 9-11;

5) w art. 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Minister właściwy do spraw środowiska zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu polityki ekologicznej państwa.";

6) w art. 17 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. Organ, o którym mowa w ust. 1, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie

- programu ochrony środowiska.";
- 7) w tytule I w dziale IV uchyla się rozdział 1;
  - 8) uchyla się art. 30;
  - 9) w tytule I uchyla się dział V i VI;
  - 10) w art. 75 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

"5. Wymagany zakres kompensacji przyrodniczej w przypadku przedsięwzięć, dla których była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, określa decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach oraz inne decyzje, przed wydaniem których została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.";
  - 11) w art. 76 w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

"Na 30 dni przed terminem oddania do użytkowania nowo zbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji realizowanych jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, inwestor jest obowiązany poinformować wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o planowanym terminie:";
  - 12) po art. 80b dodaje się art. 80c w brzmieniu:

"Art. 80c. Organizacje społeczne mogą występować do właściwych organów administracji o zastosowanie środków zmierzających do zaprzestania reklamy lub innego rodzaju promocji towaru lub usługi, jeżeli reklama lub inny rodzaj promocji są sprzeczne z art. 80.";
  - 13) w art. 92 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

"W przypadku ryzyka występowania przekroczeń dopuszczalnych lub alarmowych poziomów substancji w powietrzu w danej strefie sejmik województwa, po zasięgnięciu opinii właściwego starosty, określi, w drodze uchwały, plan działań krótkoterminowych, w którym ustala się działania mające na celu:";
  - 14) w art. 95 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Na obszarze, na którym istnieje przekroczenie dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu, w odniesieniu do zakładów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, marszałek województwa może, w drodze decyzji, nałożyć na podmiot korzystający ze środowiska, który prowadzi działalność powodującą wprowadzanie substancji do powietrza, obowiązek prowadzenia pomiarów poziomów tej substancji w powietrzu.";
  - 15) w art. 112b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania wartości wskaźnika hałasu, o którym mowa w art. 112a pkt 1 lit. a, uwzględniając potrzebę prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem, potrzebę stosowania wskaźników hałasu do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska oraz obowiązujące w tym zakresie dokumenty normalizacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz. U. Nr 169, poz. 1386, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 132, poz. 1110 oraz z 2006 r. Nr 170, poz. 1217).";
  - 16) w art. 115a uchyla się ust. 6;
  - 17) w art. 118 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

"6. Przez teren zagrożony hałasem rozumie się teren, na którym są przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu, określone wskaźnikami L_{DWN} lub L_N , o których mowa w art. 113.";
  - 18) w art. 120 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

"3. Marszałek województwa przekazuje wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska program ochrony środowiska przed hałasem niezwłocznie po uchwaleniu programu przez sejmik województwa.";
  - 19) w art. 122a dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

"2. Wyniki pomiarów, o których mowa w ust. 1, przekazuje się wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska i państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu.";

- 20) w art. 124 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
"2. Przez miejsca dostępne dla ludności rozumie się wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego.";
- 21) w art. 135 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
"1. Jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu, to dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej tworzy się obszar ograniczonego użytkowania.
2. Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały.";
- 22) art. 136d otrzymuje brzmienie:
"Art. 136d. 1. Strefę przemysłową tworzy, w drodze uchwały, sejmik województwa.
2. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, podlega uzgodnieniu z państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym oraz regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.
3. Uchwała o utworzeniu strefy przemysłowej określa:
1) granice i obszar strefy przemysłowej;
2) rodzaje działalności, których prowadzenie jest dopuszczalne na terenie strefy przemysłowej z uwagi na możliwość występowania przekroczeń standardów jakości środowiska lub przekroczeń wartości odniesienia, o których mowa w art. 222.
4. Uchwała o utworzeniu strefy przemysłowej może określać:
1) niektóre standardy jakości środowiska lub wartości odniesienia, o których mowa w art. 222, których przekraczanie na terenie strefy przemysłowej jest dozwolone;
2) warunki prowadzenia działalności na terenie strefy przemysłowej istotne z punktu widzenia nieprzekraczania standardów jakości środowiska lub wartości odniesienia, o których mowa w art. 222, poza jej terenem oraz z uwagi na ochronę życia lub zdrowia ludzi, w szczególności wymagań norm bezpieczeństwa i higieny pracy.";
- 23) w art. 152 po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
"7a. Informacje zawarte w zgłoszeniu, o którym mowa w ust. 1 i 6, prowadzący instalację, objętą obowiązkiem zgłoszenia z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych, przedkłada także państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu.";
- 24) w art. 154 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Do decyzji, o której mowa w ust. 1, przepisy art. 188 stosuje się odpowiednio.";
- 25) w art. 179 w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
"1) fragment mapy akustycznej obejmującej określony powiat - właściwemu marszałkowi województwa i staroście.";
- 26) w art. 181 ust. 1a otrzymuje brzmienie:
"1a. Organ ochrony środowiska, na wniosek prowadzącego instalację, może objąć jednym pozwoleniem instalację położone na obszarze swojej własności.";
- 27) w art. 185 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
"2a. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w postępowaniu o wydanie pozwolenia zintegrowanego oraz decyzji o zmianie pozwolenia zintegrowanego dotyczącej istotnej zmiany instalacji; w tym przypadku stosuje się przepisy art. 44 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o

- ocenach oddziaływania na środowisko.";
- 28) w art. 193:
- a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
"4. Decyzji stwierdzającej wygaśnięcie pozwolenia nie wydaje się, jeżeli prowadzący instalację uzyska nowe pozwolenie.";
- b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
"5. Pozwolenie nie wygasa, jeżeli nastąpiło przeniesienie praw i obowiązków, o którym mowa w art. 190, albo nastąpiło połączenie, podział lub przekształcenie spółek handlowych na podstawie przepisów tytułu IV Kodeksu spółek handlowych albo przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.³²⁾), albo na podstawie innych przepisów.";
- 29) w art. 202 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. W pozwoleniu zintegrowanym ustala się dopuszczalną wielkość emisji gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza z instalacji, niezależnie od tego, czy wymagane byłoby dla niej, zgodnie z ustawą, uzyskanie pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza; przepisu art. 224 ust. 3 nie stosuje się w przypadku instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego.";
- 30) w art. 208 w ust. 4 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
"3) kopię wniosku o wydanie decyzji albo decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jeżeli została wydana.";
- 31) w art. 211 uchyla się ust. 3a;
- 32) w art. 212 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. Minister właściwy do spraw środowiska prowadzi rejestr wniosków o wydanie pozwolenia zintegrowanego oraz wydanych pozwoleń zintegrowanych.";
- 33) art. 218 otrzymuje brzmienie:
"Art. 218. Organ administracji zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest wydanie pozwolenia zintegrowanego lub decyzji o zmianie pozwolenia zintegrowanego dotyczącej istotnej zmiany instalacji.";
- 34) art. 219 otrzymuje brzmienie:
"Art. 219. W razie możliwości wystąpienia znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku nowej lub istotnie zmienianej instalacji wymagającej uzyskania pozwolenia zintegrowanego, stosuje się odpowiednio przepisy działu VI ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z tym że przez dokumentację, o której mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, rozumie się część wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego, która umożliwi państwu, na którego terytorium może oddziaływać instalacja wymagająca uzyskania takiego pozwolenia, ocenę możliwego znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.";
- 35) w art. 236d ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:
"3. Karę pieniężną wnosi się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 1 i 2, stała się ostateczna.
4. W sprawach dotyczących kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.";
- 36) w art. 238 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
"Przeгляд ekologiczny instalacji, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, powinien zawierać:";

- 37) art. 240 otrzymuje brzmienie:
"Art. 240. Jeżeli możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko wynika z funkcjonowania instalacji, która nie jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ właściwy do nałożenia obowiązku sporządzenia przeglądu ekologicznego określa, które z wymagań wymienionych w art. 238 należy spełnić, sporządzając przegląd.";
- 38) w art. 260 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
"3) informację o występujących zagrożeniach, podjętych środkach zapobiegawczych i o działaniach, które będą podjęte w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej, przedstawianą społeczeństwu i właściwym organom Państwowej Straży Pożarnej, wojewodzie, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, staroście, wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta;"
- 39) w art. 281 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
"1a. Do ponoszenia opłat za korzystanie ze środowiska nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa dotyczących ustalania opłaty prolongacyjnej.";
- 40) w art. 292 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
"W przypadku braku wymaganego pozwolenia podmiot korzystający ze środowiska ponosi opłaty podwyższone o 500 % za:";
- 41) w art. 365:
a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska wstrzyma, w drodze decyzji, użytkowanie instalacji eksploatowanej bez wymaganego pozwolenia zintegrowanego.",
b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
"W odniesieniu do nowo zbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji związanych z przedsięwzięciem zaliczonym do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wojewódzki inspektor ochrony środowiska wstrzyma, w drodze decyzji:";
- 42) w art. 367 w ust. 1 w pkt 2 na końcu dodaje się przecinek i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
"3) niezgłoszenia instalacji przez podmiot korzystający ze środowiska lub eksploatacji instalacji niezgodnie z informacją zawartą w zgłoszeniu";
- 43) w art. 376 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 5 i 6 w brzmieniu:
"5) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
6) regionalny dyrektor ochrony środowiska.";
- 44) w art. 378:
a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
"1. Organem ochrony środowiska właściwym w sprawach, o których mowa w art. 115a ust. 1, art. 149 ust. 1, art. 150, art. 152 ust. 1, art. 154 ust. 1, art. 178, art. 183, art. 237 i art. 362 ust. 1-3, jest starosta.
2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska jest właściwy w sprawach przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych.",
b) ust. 2a i 2b otrzymują brzmienie:
"2a. Marszałek województwa jest właściwy w sprawach:
1) przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zakładów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
2) przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, realizowanego na terenach innych niż wymienione w pkt 1.

- 2b. Przy ustalaniu właściwości organów ochrony środowiska instalacje powiązane technologicznie, eksploatowane przez różne podmioty, kwalifikuje się jako jedną instalację.",
- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
"4. Zadania samorządu województwa, o których mowa w ust. 2a, art. 91 ust. 1, 3 i 4, art. 92 ust. 1, art. 94 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96, art. 119 ust. 2, art. 135 ust. 2, art. 162 ust. 3, 6 i 7, art. 426 ust. 2 i 5, art. 428 ust. 1, art. 430 ust. 2, art. 434, art. 435 ust. 3, 5 i 6, art. 437 ust. 1, 2, 4 i 8 oraz art. 441 ust. 1, 2 i 4, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.";
- 45) w tytule VII w dziale II uchyla się rozdział 3;
- 46) w art. 413:
a) w ust. 5 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
"1) regionalny dyrektor ochrony środowiska albo jego zastępca, będący regionalnym konserwatorem przyrody albo wojewódzki inspektor ochrony środowiska albo jego zastępca;
2) przewodniczący regionalnej rady ochrony przyrody albo jego zastępca albo przewodniczący regionalnej komisji do spraw ocen oddziaływania na środowisko albo jego zastępca;"
- b) ust. 6a otrzymuje brzmienie:
"6a. Minister właściwy do spraw środowiska odwołuje członków rady nadzorczej, jeżeli przestali oni pełnić funkcje, o których mowa w ust. 5 pkt 1-4.";
- 47) w art. 423 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. O ustalenie programu dostosowawczego może ubiegać się prowadzący istniejącą instalację, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, objętą obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, należąca do rodzajów instalacji wskazanych w przepisach wydanych na podstawie art. 425."

Art. 145. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 i Nr 88, poz. 587 oraz z 2008 r. Nr 138, poz. 865) w art. 14 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

"4a. Minister właściwy do spraw środowiska zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), przy opracowywaniu krajowego planu gospodarki odpadami."

Art. 146. W ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.³³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do marszałków województw i dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej, w sprawach określonych ustawą,"

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

"3a. Przepisów ust. 3 nie stosuje się w sprawach, o których mowa w art. 72 ust. 3, art. 74b ust. 1 i 4, art. 74c, art. 85 ust. 3, art. 86 ust. 1 i art. 164 ust. 9."

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. Właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do starostów realizujących:

- 1) zadania z zakresu administracji rządowej, określone w ustawie;
- 2) kompetencje organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego."

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

"4a. Odwołania od decyzji starostów realizujących zadania, o których mowa w ust. 4, wnosi się do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, na którego obszarze właściwości następuje szczególne korzystanie z wód lub są podejmowane czynności wymagające pozwolenia wodnoprawnego albo czynności wymagające decyzji starosty w zakresie, o

- którym mowa w ust. 4 pkt 1.";
- e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
"5. Zadania marszałka województwa, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 2, art. 140 ust. 2 i art. 186 ust. 3, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.";
- 2) w art. 4a pkt 3 otrzymuje brzmienie:
"3) ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.³⁴) - dla przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, do wydania którego organem właściwym jest marszałek województwa lub dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.";
- 3) w art. 43:
a) ust. 2a otrzymuje brzmienie:
"2a. Aglomeracje, o których mowa w ust. 1, wyznacza, po uzgodnieniu z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej i właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz po zasięgnięciu opinii zainteresowanych gmin, sejmik województwa w drodze uchwały; jeżeli aglomeracja obejmowałaby tereny położone w dwóch lub więcej województwach, właściwy do wyznaczenia aglomeracji jest sejmik tego województwa, na którego terenie będzie się znajdować największa część aglomeracji.";
- b) w ust. 3b wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
"Marszałek województwa przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska corocznie, nie później niż do dnia 31 marca, sprawozdanie z realizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych w województwie, zawierające:";
- c) ust. 3c otrzymuje brzmienie:
"3c. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedkłada marszałkowi województwa corocznie, nie później niż do dnia 28 lutego, informacje, o których mowa w ust. 3b, za rok ubiegły.";
- 4) w art. 70 ust. 3a otrzymuje brzmienie:
"3a. Wyszukiwanie informacji, sporządzanie kopii dokumentów oraz ich przesyłanie odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227).";
- 5) art. 85a otrzymuje brzmienie:
"Art. 85a. Decyzje, o których mowa w art. 82 ust. 3 pkt 3 i art. 85 ust. 4, wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.";
- 6) w art. 119:
a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
"1a. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, opracowując program wodno-środowiskowy kraju, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.";
- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
"3a. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, sporządzając lub aktualizując plan, o którym mowa w art. 113 ust. 1 pkt 2, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.";
- c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:
"6a. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, sporządzając lub aktualizując plan, o którym mowa w art. 113 ust. 1 pkt 3, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.";
- d) w ust. 7 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
"7. Zapewniając aktywny udział wszystkich zainteresowanych w osiąganiu celów środowiskowych, w szczególności w opracowywaniu, przeglądzie i uaktualnianiu planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki

Wodnej podaje do publicznej wiadomości, w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w celu zgłaszania uwag:"

- e) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
  - "8. Udostępnienie przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej materiałów źródłowych wykorzystanych do opracowania projektu planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza odbywa się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.";
- 7) w art. 120 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
  - "2. Dyrektor regionalnego zarządu, ustalając warunki korzystania z wód regionu wodnego oraz warunki korzystania z wód zlewni, o których mowa w art. 113 ust. 1 pkt 4 i 5, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.";
- 8) w art. 134 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
  - "3. Do przejęcia praw i obowiązków, wynikających z pozwolenia na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.";
- 9) w art. 140:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
    - "1. Organem właściwym do wydawania pozwoleń wodnoprawnych, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a, jest starosta, wykonujący to zadanie jako zadanie z zakresu administracji rządowej.",
  - b) w ust. 2:
    - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
      - "1) jeżeli szczególne korzystanie z wód, wykonywanie urządzeń wodnych lub eksploatacja instalacji bądź urządzeń wodnych są związane z przedsięwzięciami lub instalacjami, o których mowa w art. 378 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,"
    - uchyla się pkt 6,
  - c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:
    - "2a. W przypadku gdy szczególne korzystanie z wód lub wykonywanie urządzeń wodnych odbywa się na terenach zamkniętych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, pozwolenie wodnoprawne wydaje dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.
    - 2b. W przypadku gdy szczególne korzystanie z wód lub wykonywanie urządzeń wodnych jest związane z przedsięwzięciem realizowanym w części na terenie zamkniętym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, dla całego przedsięwzięcia pozwolenie wodnoprawne wydaje dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.";
- 10) w art. 142 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
  - "5) opłaty z umów, o których mowa w art. 217 ust. 6.";
- 11) w art. 186 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
  - "3. Na żądanie poszkodowanego organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, a jeżeli szkoda nie jest następstwem pozwolenia wodnoprawnego - właściwy marszałek województwa, ustala wysokość odszkodowania w drodze decyzji; decyzja jest niezaskarżalna."

Art. 147. W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.³⁵⁾):

- 1) w art. 11:
  - a) w pkt 8 w lit. i średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. j w brzmieniu:
    - "j) regionalnego dyrektora ochrony środowiska;"
  - b) pkt 10 otrzymuje brzmienie:
    - "10) ogłasza, w sposób określony w pkt 1, o wyłożeniu projektu studium do publicznego wglądu

na co najmniej 14 dni przed dniem wyłożenia i wykładu ten projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu na okres co najmniej 30 dni oraz organizuje w tym czasie dyskusję publiczną nad przyjętymi w tym projekcie studium rozwiązaniami;"

- 2) w art. 17 w pkt 6 w lit. b średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:
"c) regionalnego dyrektora ochrony środowiska;"
- 3) w art. 51 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
"3) inwestycji celu publicznego na terenach zamkniętych - regionalny dyrektor ochrony środowiska;"
- 4) w art. 53 w ust. 4:
  - a) pkt 8 otrzymuje brzmienie:
"8) regionalnym dyrektorem ochrony środowiska - w odniesieniu do innych niż wymienione w pkt 7 obszarów objętych ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody;"
  - b) pkt 11 otrzymuje brzmienie:
"11) dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej - dla przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, do wydania którego organem właściwym jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej;"

Art. 148. W ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 11a dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
"4. Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej może być wydana po uprzednim przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jeżeli jest ona wymagane przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227)";
- 2) w art. 11d w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
"Wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zawiera w szczególności:"
- 3) w art. 11f w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
"Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zawiera w szczególności:"

Art. 149. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. Nr 70, poz. 631, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462 oraz z 2007 r. Nr 93, poz. 621) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 2 otrzymuje brzmienie:
"Art. 2. Krajowy system ekozarządzania i audytu, zwany dalej "systemem", tworzą:
  - 1) minister właściwy do spraw środowiska;
  - 2) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
  - 3) regionalni dyrektorzy ochrony środowiska;
  - 4) Polskie Centrum Akredytacji;
  - 5) Krajowa Rada Ekozarządzania.";
- 2) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:
"Art. 2a. Minister właściwy do spraw środowiska prowadzi politykę w zakresie rozwoju systemu oraz współpracuje z organami Unii Europejskiej w tym zakresie.";
- 3) w art. 3 ust. 1, 4, 6 i 7a wyrazy "Minister właściwy do spraw środowiska" zastępuje się wyrazami "Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska";
- 4) użyte w art. 3 ust. 2 pkt 6, w art. 4 ust. 1, 2, 3 pkt 1 i 2, ust. 4 pkt 1 i 2 i ust. 5 oraz w art. 7 ust. 1 i 2 w różnym przypadku wyrazy "rejestr wojewódzki" zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami "rejestr regionalny";
- 5) użyty w art. 3 ust. 7a, w art. 4 ust. 2 oraz w art. 7 ust. 1 i 2 w różnym przypadku wyraz "województwo" zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami "regionalny dyrektor ochrony środowiska";
- 6) w art. 4 ust. 1, 4 i 5 wyraz "Wojewoda" zastępuje się wyrazami "Regionalny dyrektor ochrony środowiska";
- 7) użyte w art. 4 ust. 2 pkt 3 i ust. 5 oraz w art. 5 ust. 2 w różnym przypadku wyrazy "minister właściwy

do spraw środowiska" zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami "Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska".

Art. 150. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.³⁶⁾):

- 1) w art. 13 ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
  - "4. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, może wprowadzić opłaty za wstęp na obszar rezerwatu przyrody, kierując się potrzebą ochrony przyrody.
  5. Regionalny dyrektor ochrony środowiska ustala stawki opłat, o których mowa w ust. 4, przy czym opłata za jednorazowy wstęp do rezerwatu nie może przekraczać kwoty 6 zł waloryzowanej o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej.";
- 2) w art. 17 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
  - "1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227).";
- 3) w art. 19:
  - a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
    - "1a. Sporządzający projekt planu ochrony, o którym mowa w ust. 1, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.";
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
    - "3. Przepisy ust. 1a i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku dokonywania zmiany planu ochrony.";
  - c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
    - "6. Regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan ochrony dla rezerwatu przyrody w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania projektu planu. Plan ochrony może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony przyrody.";
  - d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:
    - "6a. Wojewoda ustanawia, w drodze rozporządzenia, plan ochrony dla parku krajobrazowego w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania projektu planu. Plan ochrony może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony przyrody.";
  - e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
    - "7. Plan ochrony dla rezerwatu przyrody położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego rezerwatu.";
- 4) w art. 24 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
  - "2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko";
- 5) w art. 27 ust. 1, w art. 32 ust. 1, w art. 38, w art. 57 ust. 1, w art. 68 ust. 1, w art. 75 ust. 4, w art. 77 ust. 13, w art. 111 ust. 1 oraz w art. 113 ust. 1 wyrazy "Minister właściwy do spraw środowiska" zastępuje się wyrazami "Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska";
- 6) użyte w art. 31, w art. 58 ust. 1 i 2, w art. 67 ust. 1, w art. 74 ust. 1, w art. 75 ust. 1 i 5, w art. 77 ust. 2, 10 i 11, w art. 113 ust. 4 oraz w art. 121 ust. 2 w różnym przypadku wyrazy "minister właściwy do spraw środowiska" zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami "Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska";
- 7) w art. 32 ust. 3, w art. 35 ust. 3, w art. 58 ust. 1, w art. 60 ust. 3 i 5, w art. 63 ust. 8, w art. 76 ust. 3, w art. 77 ust. 1 oraz w art. 114 ust. 1 i 2 wyraz "Wojewoda" zastępuje się wyrazami "Regionalny

- dyrektor ochrony środowiska";
- 8) użyty w art. 35 ust. 2a pkt 2, w art. 36 ust. 3, w art. 63 ust. 9, w art. 68 ust. 1 pkt 5, w art. 75 ust. 5, w art. 77 ust. 2, 3 i 10, w art. 118 ust. 1, w art. 122 ust. 1-3, w art. 126 ust. 3-5 i 6 pkt 2 lit. b oraz w art. 131 pkt 8 i 11 w różnym przypadku wyraz "województwo" zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami "regionalny dyrektor ochrony środowiska";
- 9) w art. 60 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Jeżeli stwierdzone lub przewidywane zmiany w środowisku zagrażają lub mogą zagrażać roślinom, zwierzętom lub grzybom objętym ochroną gatunkową, regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, jest obowiązany, po zasięgnięciu opinii właściwej regionalnej rady ochrony przyrody oraz zarządcy lub właściciela terenu, podjąć działania w celu zapewnienia trwałego zachowania gatunku, jego siedliska lub ostoi, eliminowania przyczyn powstawania zagrożeń oraz poprawy stanu ochrony jego siedliska lub ostoi.";
- 10) w art. 91:
a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
"1a) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska";
b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
"2a) regionalny dyrektor ochrony środowiska";
- 11) uchyla się art. 93;
- 12) w art. 95 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
"2) regionalna rada ochrony przyrody, działająca przy regionalnym dyrektorze ochrony środowiska";
- 13) art. 97 otrzymuje brzmienie:
"Art. 97. 1. Członków regionalnej rady ochrony przyrody, w liczbie od 20 do 30 na kadencję trwającą 5 lat powołuje, w drodze zarządzenia, regionalny dyrektor ochrony środowiska spośród działających na rzecz ochrony przyrody przedstawicieli nauki, praktyki, organizacji ekologicznych i Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz sejmiku województwa.
2. Regionalna rada ochrony przyrody wybiera ze swojego grona przewodniczącego i zastępców oraz uchwała regulamin działania.
3. Do zadań regionalnej rady ochrony przyrody należy w szczególności:
1) ocena realizacji zadań w zakresie ochrony przyrody;
2) opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie ochrony przyrody wydawanych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
3) przedstawianie wniosków i opinii w sprawach ochrony przyrody;
4) opiniowanie planów rozwoju i strategii wojewódzkich w zakresie ochrony przyrody.
4. Wydatki związane z działalnością regionalnej rady ochrony przyrody są pokrywane ze środków regionalnego dyrektora ochrony środowiska.";
- 14) w art. 111 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
"1a. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu krajowej strategii ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z projektem programu działań, o których mowa w ust. 1.".

Art. 151. W ustawie z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 281, poz. 2784) art. 17 otrzymuje brzmienie:

"Art. 17. Krajowy Administrator zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), przy opracowywaniu projektu krajowego planu, o którym mowa w art. 14 ust. 4.".

Art. 152. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr 75, poz. 493 oraz z 2008 r. Nr 138, poz. 865):

- 1) w art. 6:
  - a) w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

"b) siedliska przyrodnicze należące do typów siedlisk określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,"
  - b) w pkt 11 lit. a otrzymuje brzmienie:

"a) w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych, mającą znaczący negatywny wpływ na osiągnięcie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony tych gatunków lub siedlisk przyrodniczych, z tym że szkoda w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych nie obejmuje uprzednio zidentyfikowanego negatywnego wpływu, wynikającego z działania podmiotu korzystającego ze środowiska zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227),";
- 2) w art. 7 ust. 1 i 2 oraz w art. 35 ust. 2 wyraz "województwa" zastępuje się wyrazami "regionalny dyrektor ochrony środowiska";
- 3) w art. 7 w ust. 3 wyraz "Wojewoda" zastępuje się wyrazami "Regionalny dyrektor ochrony środowiska";
- 4) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

"7a. Organem wyższego stopnia w stosunku do regionalnego dyrektora ochrony środowiska jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.";
- 5) po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu:

"Art. 17a. W trakcie realizacji działań naprawczych właściwy organ ochrony środowiska może podjąć decyzję o ich zaniechaniu, jeżeli:

  - 1) dotychczas zrealizowane działania naprawcze gwarantują, że nie ma znaczącego ryzyka wystąpienia negatywnego wpływu na zdrowie ludzi, gatunki chronione, chronione siedliska przyrodnicze lub na wody, oraz
  - 2) koszty dalszych działań naprawczych, które miałyby doprowadzić do osiągnięcia stanu początkowego lub do niego zbliżonego, byłyby nieproporcjonalnie wysokie w stosunku do korzyści osiągniętych w środowisku.".

Rozdział 2

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 153. 1. Do spraw wszczętych, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 144, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a niezakończonych decyzją ostateczną stosuje się, z zastrzeżeniem art. 154 ust. 1, przepisy dotychczasowe, z tym że dotychczasowe kompetencje:

- 1) ministra właściwego do spraw środowiska przejmuje Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
- 2) wojewodów, marszałków województw i dyrektorów urzędów morskich przejmuje regionalni dyrektorzy ochrony środowiska.

2. Na postanowienia w sprawach, o których mowa w ust. 1, wydane przez:

- 1) ministra właściwego do spraw środowiska - nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy;
- 2) wojewodów, marszałków województw, organy inspekcji sanitarnej, dyrektorów urzędów morskich oraz starostów - nie przysługuje zażalenie.

2a. Na postanowienia w sprawach, o których mowa w ust. 1, wydane przez:

- 1) Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska - nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy;
- 2) regionalnych dyrektorów ochrony środowiska - nie przysługuje zażalenie.

3. Odwołania od decyzji wydanych przez wojewodów w sprawach, w których kompetencje zostały przekazane na mocy niniejszej ustawy regionalnym dyrektorom ochrony środowiska, rozpatruje Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Art. 154. 1. W przypadku postępowań w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 i 10, wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a niezakończonych decyzją ostateczną, podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia może złożyć wniosek, o którym mowa w art. 88 ust.

1 pkt 1. W tym przypadku stosuje się przepisy art. 88 ust. 2 i 4 oraz art. 89-95.

2. W przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, które nie są bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynikają z tej ochrony, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, nie stosuje się przepisów art. 96-103.

Art. 155. Przepisów ustawy zobowiązujących podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie stosuje się w odniesieniu do podmiotów posiadających decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydane na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 156. W odniesieniu do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, starostowie wykonują zadania regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, w zakresie dotyczącym opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 157. Decyzje, o których mowa w art. 115a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 144, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wywołują skutki prawne po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym stały się ostateczne.

Art. 158. 1. Krajowa Komisja do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko oraz wojewódzkie komisje do spraw ocen oddziaływania na środowisko, utworzone na podstawie art. 394 ustawy zmienianej w art. 144, stają się odpowiednio Krajową Komisją do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko oraz regionalnymi komisjami do spraw ocen oddziaływania na środowisko w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.

2. Członkowie komisji, o których mowa w ust. 1, powołani na podstawie dotychczasowych przepisów, pełnią swoje funkcje do czasu ich odwołania na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

Art. 159. 1. Wojewódzka rada ochrony przyrody, działająca przy wojewodzie na podstawie art. 95 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 150, staje się regionalną radą ochrony przyrody, działającą przy regionalnym dyrektorze ochrony środowiska na podstawie art. 95 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 150 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Członkowie wojewódzkiej rady ochrony przyrody powołani przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, pełnią swoje funkcje do końca kadencji, na jaką zostali powołani.

Art. 160. 1. Niezwłocznie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) samorządowe kolegia odwoławcze przekażą Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej akta spraw w toczących się postępowaniach administracyjnych dotyczących odwołań od decyzji wydanych przez marszałków województw na podstawie ustawy zmienianej w art. 146;
- 2) wojewodowie przekażą dyrektorom regionalnych zarządów gospodarki wodnej akta spraw w toczących się postępowaniach administracyjnych dotyczących decyzji wydawanych przez starostów realizujących zadania, o których mowa w art. 4 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 146 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 3) marszałkowie województw przekażą dyrektorom regionalnych zarządów gospodarki wodnej akta spraw w toczących się postępowaniach administracyjnych dotyczących pozwoleń wodnoprawnych, o których mowa w art. 140 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 146 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 4) wojewodowie przekażą marszałkom województw akta spraw w toczących się postępowaniach administracyjnych dotyczących decyzji, o których mowa w art. 186 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 146 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 5) minister właściwy do spraw środowiska przekaże Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska akta spraw w toczących się postępowaniach administracyjnych dotyczących odwołań od decyzji wydanych przez wojewodów na podstawie ustaw zmienianych w art. 144 i 152;

- 6) minister właściwy do spraw środowiska przekaze regionalnym dyrektorom ochrony środowiska akta spraw w toczących się postępowaniach administracyjnych dotyczących uzgodnień warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wydawanych na podstawie ustawy zmienianej w art. 144;
- 7) wojewodowie prześlą regionalnym dyrektorom ochrony środowiska:
  - a) akta spraw w toczących się postępowaniach administracyjnych dotyczących uzgodnień warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanych na podstawie ustawy zmienianej w art. 144,
  - b) akta spraw w toczących się postępowaniach administracyjnych dotyczących decyzji wydawanych przez wojewodów na podstawie ustawy zmienianej w art. 152 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 8) marszałkowie województw prześlą regionalnym dyrektorom ochrony środowiska akta spraw w toczących się postępowaniach administracyjnych dotyczących uzgodnień warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wydawanych na podstawie ustawy zmienianej w art. 144;
- 9) dyrektorzy urzędów morskich prześlą regionalnym dyrektorom ochrony środowiska akta spraw w toczących się postępowaniach administracyjnych dotyczących uzgodnień warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wydawanych na podstawie ustawy zmienianej w art. 144.

2. Przekazanie akt spraw, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego.

3. Protokół, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) wykaz spraw przekazywanych, wszczętych i niezakończonych;
- 2) wykaz przekazywanych dokumentów.

Art. 161. Wojewodowie prześlą właściwym regionalnym dyrektorom ochrony środowiska niezwłocznie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) akta spraw dotyczących rekultywacji zanieczyszczonej gleby lub ziemi wraz z pełną posiadaną dokumentacją.
- 2) rejestry zawierające informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi - które otrzymali od starostów na podstawie ustawy zmienianej w art. 152.

Art. 162. 1. Wpisy organizacji do rejestru wojewódzkiego dokonane na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 149, stają się wpisami w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 149, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Wpisy organizacji do rejestru krajowego dokonane na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 149, stają się wpisami w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 149, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Minister właściwy do spraw środowiska przekaze Dyrektorowi Generalnemu Ochrony Środowiska rejestr krajowy, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 149, niezwłocznie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Wojewodowie prześlą właściwym regionalnym dyrektorom ochrony środowiska rejestry wojewódzkie, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 149, niezwłocznie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 163. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wojewódzki konserwator przyrody, o którym mowa w art. 93 ustawy zmienianej w art. 150, staje się regionalnym konserwatorem przyrody, o którym mowa w art. 124 ust. 2 niniejszej ustawy.

2. Od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy wojewódzki konserwator przyrody pełni funkcję regionalnego dyrektora ochrony środowiska do czasu powołania regionalnego dyrektora ochrony środowiska na podstawie przepisów niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy Główny Konserwator Przyrody, o którym mowa w art. 92 ustawy zmienianej w art. 150, pełni funkcję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do czasu powołania Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na podstawie przepisów niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 164. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pracownicy urzędu wojewódzkiego, wykonujący do tego dnia zadania i kompetencje podlegające przekazaniu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska oraz pracownicy wykonujący obsługę finansową, prawną i administracyjną w stosunku do tych zadań, stają się pracownikami regionalnej dyrekcji ochrony środowiska, z zastrzeżeniem art. 165.

2. Dyrektor generalny urzędu wojewódzkiego jest obowiązany w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia ustawy zawiadomić na piśmie pracowników, o których mowa w ust. 1, o zmianach, jakie mają nastąpić w zakresie ich stosunku pracy. Przepis art. 23¹ § 4 Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio.

3. Stosunek pracy z pracownikami, o których mowa w ust. 1, wygasa po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) jeżeli przed upływem 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy lub płacy albo
- 2) w razie odmowy przyjęcia nowych warunków pracy lub płacy w terminie nie późniejszym niż 2 tygodnie przed upływem 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem może nastąpić za wypowiedzeniem.

5. Przepisów ust. 2 zdanie drugie oraz ust. 3 i 4 nie stosuje się do urzędników służby cywilnej, do których stosuje się przepisy rozdziału 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 170, poz. 1218, z późn. zm.³⁷).

Art. 165. 1. Wojewoda w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy przygotowuje imienne wykazy pracowników Służb Parków Krajobrazowych parków lub zespołów tych parków, na terenie których wyznaczono obszary Natura 2000 lub projektuje się wyznaczyć obszary Natura 2000, którzy mają stać się pracownikami regionalnej dyrekcji ochrony środowiska.

2. W wykazie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się:

- 1) pracowników Służby Parków Krajobrazowych zatrudnionych na stanowiskach do spraw ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu, wartości historycznych i kulturowych oraz
- 2) zastępców dyrektora zespołu parków krajobrazowych lub parku krajobrazowego, oraz
- 3) dyrektora zespołu parków krajobrazowych lub parku krajobrazowego - po wyrażeniu przez niego pisemnej zgody.

3. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, wojewoda w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy uzgadnia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

4. Wojewoda w terminie do 3 dni od dnia uzgodnienia wykazu, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany zawiadomić na piśmie pracowników wymienionych w wykazie o zmianach, jakie mają nastąpić w zakresie ich stosunku pracy.

5. Z dniem 1 stycznia 2009 r. pracownicy wymienieni w uzgodnionym wykazie stają się pracownikami służby cywilnej zatrudnionymi w regionalnej dyrekcji ochrony środowiska. Przepis art. 231 § 4 Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio.

Art. 166. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pracownicy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska, wykonujący zadania i kompetencje podlegające przekazaniu Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska oraz pracownicy wykonujący obsługę finansową, prawną i administracyjną w stosunku do tych zadań, stają się pracownikami Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

2. Dyrektor generalny urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska jest obowiązany w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy zawiadomić na piśmie pracowników, o których mowa w ust. 1, o zmianach, jakie mają nastąpić w zakresie ich stosunku pracy. Przepis art. 231 § 4 Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio.

3. Stosunek pracy z pracownikami, o których mowa w ust. 1, wygasa po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) jeżeli przed upływem 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy lub płacy albo
- 2) w razie odmowy przyjęcia nowych warunków pracy lub płacy w terminie nie późniejszym niż 2 tygodnie przed upływem 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem może nastąpić za wypowiedzeniem.

5. Przepisów ust. 2 zdanie drugie oraz ust. 3 i 4 nie stosuje się do urzędników służby cywilnej, do których stosuje się przepisy rozdziału 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej.

Art. 167. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stroną zawartych wcześniej przez:

- 1) wojewodę,
  - 2) dyrektora zespołu parków krajobrazowych lub parku krajobrazowego
- porozumień i umów w zakresie zadań i kompetencji podlegających przekazaniu na podstawie ustawy staje się właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska.

2. Zezwolenia i inne decyzje wydane przez wojewodę oraz ministra właściwego do spraw środowiska w zakresie zadań i kompetencji podlegających przekazaniu na podstawie ustawy zachowują ważność do upływu określonych w nich terminów ważności, chyba że na podstawie odrębnych przepisów wcześniej zostaną zmienione lub utracą ważność.

Art. 168. 1. W toczących się postępowaniach sądowych i administracyjnych w zakresie zadań i kompetencji podlegających przekazaniu na podstawie ustawy, w których stroną jest wojewoda, marszałek województwa lub dyrektor urzędu morskiego, stroną staje się odpowiednio właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska albo Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

2. Niezakończone postępowania administracyjne w zakresie zadań i kompetencji podlegających przekazaniu na podstawie ustawy toczą się nadal przed organami, które przejęły zadania i kompetencje.

Art. 169. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy mienie ruchome stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w dyspozycji wojewodów, niezbędne do wykonywania zadań i kompetencji podlegających przekazaniu regionalnym dyrektorom ochrony środowiska, przejmują regionalni dyrektorzy ochrony środowiska.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy mienie ruchome:

- 1) stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w dyspozycji parków krajobrazowych lub ich zespołów, na terenie których wyznaczono obszary Natura 2000 lub projektuje się wyznaczyć obszary Natura 2000, i
  - 2) niezbędne do wykonywania zadań przez pracowników wymienionych w uzgodnionym wykazie, o którym mowa w art. 165 ust. 5
- przejmują regionalni dyrektorzy ochrony środowiska.

3. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nieruchomości:

- 1) stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w trwałym zarządzie parków krajobrazowych lub ich zespołów, na terenie których wyznaczono obszary Natura 2000 lub projektuje się wyznaczyć obszary Natura 2000, i
  - 2) niezbędne do wykonywania zadań przez pracowników wymienionych w uzgodnionym wykazie, o którym mowa w art. 165 ust. 5
- na mocy ustawy przechodzą nieodpłatnie w trwały zarząd właściwych regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

4. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy mienie ruchome stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w dyspozycji urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska, niezbędne do wykonywania zadań i kompetencji podlegających przekazaniu Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, przejmuje Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

5. W terminie 7 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy wojewodowie sporządzą wykazy mienia Skarbu Państwa, o którym mowa w ust. 1.

6. W terminie 7 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy dyrektorzy parków krajobrazowych lub zespołów tych parków, o których mowa w art. 165 ust. 1, sporządzą wykazy mienia Skarbu Państwa, o którym mowa w ust. 2 i 3.

7. W terminie 7 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy dyrektor generalny urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska sporządzi wykaz mienia Skarbu Państwa, o którym mowa w ust. 4.

Art. 170. Istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy gospodarstwa pomocnicze oraz zakłady budżetowe, zajmujące się działaniami w zakresie ochrony przyrody, utworzone przez wojewodów, stają się odpowiednio gospodarstwami pomocniczymi lub zakładami budżetowymi właściwych regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

Art. 171. 1. W celu wykonania przepisów ustawy Prezes Rady Ministrów dokonuje, w drodze rozporządzenia, przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń

oraz limitów zatrudnienia, między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa, z zachowaniem przeznaczenia środków publicznych wynikającego z ustawy budżetowej.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, w drodze rozporządzenia, dokona przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych w ramach części 41 - środowisko między działami i rozdziałami budżetu państwa w zakresie dotyczącym zadań przejętych przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska z urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska oraz określi limity zatrudnienia i kwoty wynagrodzeń w podziale na działy i rozdziały budżetu państwa, z zachowaniem przeznaczenia środków publicznych wynikającego z ustawy budżetowej.

Art. 172. Dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 19 ust. 6 i 7 ustawy zmienianej w art. 150 zachowują moc do dnia wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie art. 19 ust. 6, 6a i 7 ustawy zmienianej w art. 150, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 173. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 19 ust. 8, art. 24 ust. 3, art. 30 ust. 3, art. 51 ust. 8, art. 112b i art. 399 ustawy zmienianej w art. 144 oraz na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 149 zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23 ust. 2, art. 24 ust. 5, art. 28, art. 60 i art. 136 niniejszej ustawy, na podstawie art. 112b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 144 oraz na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 149 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do czasu wydania przepisów, o których mowa w art. 60 niniejszej ustawy:

- 1) za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 niniejszej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko;
- 2) za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 2 niniejszej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być stwierdzony.

Art. 174. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 listopada 2008 r., z wyjątkiem art. 121 i 123 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 248);
- 2) dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102);
- 3) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157);
- 4) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 375);
- 5) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 466);

- 6) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008, str. 8).
- 2) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach, ustawę z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS), ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji oraz ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.
  - 3) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110.
  - 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087, z 2007 r. Nr 75, poz. 493, Nr 176, poz. 1238 i Nr 181, poz. 1286 oraz z 2008 r. Nr 154, poz. 958.
  - 5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958 i Nr 171, poz. 1056.
  - 6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1032, Nr 170, poz. 1217, Nr 171, poz. 1225 i Nr 220, poz. 1600 oraz z 2007 r. Nr 176, poz. 1238.
  - 7) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2006 r. Nr 50, poz. 360 i Nr 191, poz. 1410 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 590.
  - 8) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 100, poz. 1080, z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 166, poz. 1172.
  - 9) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 94, poz. 658 i Nr 121, poz. 843 oraz z 2007 r. Nr 99, poz. 662 i Nr 181, poz. 1293.
  - 10) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 33, poz. 286, z 2005 r. Nr 10, poz. 68, Nr 163, poz. 1362 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i 1218 i Nr 208, poz. 1539, z 2007 r. Nr 99, poz. 662 i Nr 136, poz. 958 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1113.
  - 11) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. Nr 165, poz. 1170 i Nr 176, poz. 1238.
  - 12) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 169, poz. 1417, Nr 250, poz. 2118 i Nr 264, poz. 2205, z 2006 r. Nr 38, poz. 268, Nr 208, poz. 1536 i Nr 217, poz. 1590, z 2007 r. Nr 120, poz. 818, Nr 121, poz. 831 i Nr 221, poz. 1650 oraz z 2008 r. Nr 190, poz. 1171.
  - 13) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2255, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 125, Nr 64, poz. 427, Nr 75, poz. 493, Nr 88, poz. 587, Nr 147, poz. 1033, Nr 176, poz. 1238, Nr 181, poz. 1286 i Nr 231, poz. 1704.
  - 14) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 75, poz. 493, Nr 88, poz. 587 i Nr 124, poz. 859 oraz z 2008 r. Nr 138, poz. 865.
  - 15) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 133, poz. 934, Nr 170, poz. 1217, Nr 190, poz. 1399 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 i Nr 82, poz. 556 oraz z 2008 r. Nr 138, poz. 865 i Nr 154, poz. 958.
  - 16) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 oraz z 2006 r. Nr 145, poz. 1050.

- 17) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 6, poz. 41 i Nr 141, poz. 1492, z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087, z 2006 r. Nr 45, poz. 319 i Nr 225, poz. 1635 oraz z 2007 r. Nr 127, poz. 880.
- 18) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 88, poz. 587, Nr 99, poz. 665, Nr 127, poz. 880, Nr 191, poz. 1373 i Nr 247, poz. 1844, z 2008 r. Nr 145, poz. 914, Nr 199, poz. 1227, Nr 206, poz. 1287, Nr 210, poz. 1321 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 160, poz. 1276 i Nr 161, poz. 1279 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 106, poz. 675.
- 19) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 157, poz. 1315, Nr 167, poz. 1399 i Nr 175, poz. 1460 i 1462, z 2006 r. Nr 227, poz. 1658 i Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 59, poz. 405, Nr 64, poz. 427 i Nr 181, poz. 1286 oraz z 2008 r. Nr 163, poz. 1011.
- 20) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374 oraz z 2008 r. Nr 59, poz. 359 i Nr 144, poz. 902.
- 21) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 155, poz. 1297 i Nr 172, poz. 1440, z 2006 r. Nr 12, poz. 61 oraz z 2007 r. Nr 23, poz. 136 i Nr 99, poz. 666.
- 22) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 170, poz. 1652, z 2004 r. Nr 6, poz. 41, Nr 93, poz. 895 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 203, poz. 1683, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1055.
- 23) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 75, poz. 493, Nr 88, poz. 587 i Nr 124, poz. 859 oraz z 2008 r. Nr 138, poz. 865.
- 24) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 157, poz. 1315, Nr 167, poz. 1399 i Nr 175, poz. 1460 i 1462, z 2006 r. Nr 227, poz. 1658 i Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 59, poz. 405, Nr 64, poz. 427 i Nr 181, poz. 1286 oraz z 2008 r. Nr 163, poz. 1011.
- 25) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 133, poz. 934, Nr 170, poz. 1217, Nr 190, poz. 1399 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 i Nr 82, poz. 556 oraz z 2008 r. Nr 138, poz. 865 i Nr 154, poz. 958.
- 26) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 88, poz. 587, Nr 99, poz. 665, Nr 127, poz. 880, Nr 191, poz. 1373 i Nr 247, poz. 1844 oraz z 2008 r. Nr 145, poz. 914.
- 27) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 170, poz. 1652, z 2004 r. Nr 6, poz. 41, Nr 93, poz. 895 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 203, poz. 1683, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1055.
- 28) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 69, poz. 625, Nr 92, poz. 880 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 33, poz. 289 i Nr 175, poz. 1462 oraz z 2006 r. Nr 249, poz. 1830.
- 29) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 107, poz. 732, Nr 120, poz. 818 i Nr 173, poz. 1218 oraz z 2008 r. Nr 63, poz. 394.
- 30) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1407, z 2002 r. Nr 37, poz. 329, Nr 41, poz. 365, Nr 62, poz. 558, Nr 89, poz. 804 i Nr 200, poz. 1688, z 2003 r. Nr 52, poz. 450, Nr 137, poz. 1302 i Nr 149, poz. 1452, z 2004 r. Nr 33, poz. 287 oraz z 2005 r. Nr 33, poz. 288, Nr 90, poz. 757 i Nr 175, poz. 1462.
- 31) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958 i Nr 171, poz. 1056.
- 32) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 90, poz. 844, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 116, poz. 1207, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703 i 2722, z 2005 r. Nr 167, poz. 1400, Nr 169, poz. 1418, Nr 178, poz. 1479 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 107, poz. 721 i Nr 208, poz. 1532 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1109.
- 33) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2255, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 125, Nr 64, poz. 427, Nr 75, poz. 493, Nr 88, poz. 587, Nr 147, poz. 1033, Nr 176, poz. 1238, Nr 181, poz. 1286 i Nr 231, poz. 1704.
- 34) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 6, poz. 41 i Nr 141, poz. 1492, z

2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087, z 2006 r. Nr 45, poz. 319 i Nr 225, poz. 1635 oraz z 2007 r. Nr 127, poz. 880.

³⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 6, poz. 41 i Nr 141, poz. 1492, z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087, z 2006 r. Nr 45, poz. 319 i Nr 225, poz. 1635 oraz z 2007 r. Nr 127, poz. 880.

³⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087, z 2007 r. Nr 75, poz. 493, Nr 176, poz. 1238 i Nr 181, poz. 1286 oraz z 2008 r. Nr 154, poz. 958.

³⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 i Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 123, poz. 847 i Nr 176, poz. 1242 oraz z 2008 r. Nr 157, poz. 976.